BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 21-lea Duminecă 24 Noemvrie (7 Decemvrie) 1913 Nr. 48

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului" Sibiiu

Foaie politică
Apare în fiecare Duminecă.
Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiiu.

INSERATE:
să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI (Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Românii din comitatul Sibiiului.

O luptă frumoasă la alegerile pentru adunarea comitatului.

Ca foaie poporală românească în acest comitat, — unde nu este comună, în care să nu meargă un număr mai mic sau mai mare de foi, — aflăm de potrivit a ne ocupà la acest loc cu resultatul alegerilor comitatense, ce s'au ținut în 26 Noemvrie n.

Când facem acest lucru, nu putem trece cu vederea, a ne exprimà deplina mulțumire față de toți acei conducători ai nostri, precum și față de vrednicii alegători români, cari au fost la postul lor și și-au împlinit cu cinste datoria, votând numai pentru candidații naționaliști.

Tocmai în aceste zile, când atâtea oi rătăcite s'au aflat prin alte comitate, — aflăm cu cale a scoate la iveală vrednicia oamenilor cinstiți și harnici.

Iar Românii alegători în cercurile din comitatul Sibiului s'au purtat vrednic peste tot locul. In fruntea tuturor sunt a se numărà însă cei 154 alegători români din cercul Bradului, cari **toți**, — unul ca unul, — au votat cu lista națională.

Acest lucru ne îmbucură foarte tare. Nu fiindcă am cucerit două-trei locuri mai mult în adunarea comitatului, ci fiindcă ni s'a dovedit atât de frumos frățietatea Românilor între sine. Așa o luptă trebue să ducem, frați români, peste tot locul: țăranii, preoții, învățătorii, iar alături de aceștia și slujbașii comunali români, să fim una, — să ne prețuim noi pe noi, fiindcă atunci desrobirea noastră e sigură.

E atât de frumos a auzì, că în cutare loc toți oamenii de-un sânge și de-o lege țin la olaltă dela cel mai mic până la cel mare. In cazul de față ne îmbucură alegerea dela Brad și din motivul, că știm, cum în anii trecuți Sașii de-acolo făceau greutăți chiar și Românilor nostri, cari își abonau o foaie. Ni s'au plâns oamenii, că de pildă „Foaia Poporului" în Brad nu li se dă cum se cade, la vreme, iar preotul săsesc de-acolo s'a exprimat: Ce mai umblați și voi cu cetitul foilor? (El, însă, împarte însuși foile săsești!!) Iată cum lucrează un preot săsesc într'o comună cu poporațiune amestecată!

Dar oamenii nostri nu s'au lăsat amăgiți de vorbe. Ei au cetit și mai departe scrisul foilor noastre, iar rezultatul îl vedem: merg cu toții, unul ca unul, unde îi chiamă datoria de neam; ascultă de conducătorii lor, cari numai binele le vreau; iar aceștia, — fie protopopi, preoți, învățători sau notari comunali, — încă se pun cu toții în fruntea poporului vrednic. E o unire aceasta, care am vreà să o vedem peste tot locul.

Un alt caz de unire am mai puteà amintì în comitatul nostru, când cu candidarea de deputat dietal a fie iertatului Dr. Liviu de Lemeni în cercul Sebeșului săsesc. Atunci încă au votat toți Românii cu candidatul nostru, iar candidatul Sașilor a învins numai aducând din America pe vr'o 3—4 Sași de-ai lor. (Se știà adecă înainte, că voturile sunt aproape egale).

*

Vedem deci, că poporul nostru din acest comitat e conștiu de chemarea sa, pe el ne putem încrede și putem începe orice luptă cu sorți de izbândă.

Acum vine datoria și a acelora, în care își pune poporul încrederea. Bărbații aleși în congregație au datoria a se interesà de tot mersul lucrurilor în cercul lor, iar în adunarea comitatului să iee cuvântul la toate afacerile, cari privesc de aproape pe alegătorii Români. Altcum nu putem înțelege pe acești reprezentanți ai Românilor.

Că ei să nu cerceteze ședințele sau să nu studieze deaproape programul adunărilor comitatului — nu ne putem nici închipuì, de cum să admitem așa ceva. Așteptând în viitor o luptă mai întețită în cauzele comitatenze, trecem cu vederea nepăsarea unor membri din trecut. Pe viitor, însă, nu vom mai face acelaș lucru.

Iar că poporațiunea comitatului încă dorește o mișcare mai vie, ne-o dovedesc unele scrisori și convorbiri personale. Mai jos dăm unele păreri dintr'o scrisoare, pe care am primit-o acum după alegeri.

Ce doresc Românii din comitatul Sibiiului?

Implinindu-și alegătorii români datorințele cu scumpătate, ascultând de conducătorii lor, a biruit lista românească. Dar nu-i destul cu atâta! Membrii români aleși și onorați prin votul alegătorilor români au datorințe mari față de alegătorii lor! Căci precum și-au lăsat alegătorii români în ziua alegerii casă și economie, alergând să-și deie votul lor candidaților români, întocmai așa trebue să alerge acei membrii aleși la ședințele congregației comitatenze, unde să apere interesele alegătorilor lor. Și nu numai ale lor, ci ale tuturor Românilor din comitat și afară de comitat. Nu-i permis, ca membrii aleși să fie comozi, să-și pregete a merge la ședințe sau a nu merge dela *începutul* ședințelor municipale, ori, a nu stà până la *sfârșitul* lor. Nu! asta nu-i permis, ci dacă e o frumoasă onoare a fi ales, — îndoită onoare este a luà parte la acelea ședințe și a apără interesele alegătorilor, adecă a nu lipsì dela postul de onoare, unde încrederea alegătorilor te-a trimis. Trebue să se părăsească obiceiul vechiu, că unii membrii soseau la ședințe după 10 ore a. m. și părăsau ședința înainte de 11 ore!

Ședințele dela comitat se țin de obiceiu și după ameazi, deci până la finea lor trebue să steie fiecare membru, să-și facă deplin datorința. Numai atunci a binemeritat pentru a fi ales, altcum nu!

Tot acestea observări și datorințe se pot dà și viriliștilor români comitatenzi, cari de asemenea au datorințe față de națiunea din care fac parte!

Clubul municipal român să se adune cât de des și să se sfătuiască cu privire la treburile comitatenze, dând îndrumări membrilor. Tot clubul român să se străduiască, ca să fie aleși cât mai mulți membri români în diferite comisiuni comitatenze. Acești membri în comisiuni să fie dintre cei mai potriviți pentru comisiunile respective, adecă fiecarele să fie pus la locul său. Atunci și numai atunci se poate sperà la un rezultat mulțumitor, altcum nu! Altcum rămânem tot unde am fost, deși vremea înaintează. Dar noi trebue să ținem pas înainte! *Un cetitor.*

Alegerea dela Brad.

Asupra acestei alegeri, unde s'a dat o luptă mai întețită, îndeosebi contra alegerii părintelui protopop *Florian*, care e un vrednic conducător al poporului, primim următoarele:

In acest cerc înainte cu vre-o 20 ani numărul alegătorilor se schimbà mereu: Când erau Românii în maioritate (mai mulți) când Sașii. S'a făcut apoi pe vremuri o învoială, — un pact, — ca din 10 membrii ce trebue aleși în acest cerc electoral, 6 inși să fie Sași, iar 4 Români! Adecă tot la 3 ani să alegeau 5 inși, dintre cari 3 erau Sași și 2 Români!

In anul acesta s'a hotărît că unde sunt alegătorii români în maioritate, în acel cerc electoral să se aleagă numai Români! Astfel s'a pornit la lucru, adecă a informà pe alegătorii din comunele cercului să țină la hotărîrile luate!

Candidați în acest cerc au fost: Dr. Traian Petrașcu, medic în Tălmaciu, Mateiu Voileanu, asesor consistorial în Sibiiu, Valeriu Florianu, protopop în Racovița, Toma Doican, paroh în Sebeșul superior și Ioan Druhora, paroh în Boița. In ziua alegerii, la 26 Noemvrie n. 1913, vrednicii alegători români (141 de inși) din comunele Avrig, Racovița, Sebeșul superior, Sebeșul inferior, Boița, Tălmăcel, Sadu, Veștem și Bradu, erau la 8 ore în piața Bradului. Consta-

tându-se maioritatea Românilor, la 9 ore Românii au început alegerea. Mai târziu au venit şi ceice lipseau, astfel că candidaţii români au întrunit 154 voturi, iar candidaţii saşi 128 voturi. Intre candidaţii saşi au fost şi pretorele cercului Cisnădie Zay. — Protopretorele cercului Cisnădie Dr. Schuster a fost şi el în acea zi la Bradu, iar pretorele Zay deasemenea.

Foarte brav s'au purtat, în primul rând, la această alegere notarii români din comunele susnumite, cari au dat probă frumoasă de solidaritate naţională, votând toţi cu candidaţii români. Ei au un merit frumos la reuşita acestei alegeri. Onoare lor! Tot aşa s'au purtat de brav şi preoţii şi învăţătorii, dimpreună cu alegătorii români, *dintre cari n'au lipsit, decât cei duşi în America şi în România.*

Iată ce pildă frumoasă au dat notarii de român, preoţii şi învăţătorii români din acest cerc. Deşi cu ajutoare dela stat şi congrue tot dela stat, ei au votat cu candidaţii naţiunei din care fac înşişi parte, prin ceeace cu toţii şi-au făcut datorinţa faţă de naţiunea, din care au ieşit şi care-i susţine!

Aceasta alegere a decurs foarte exemplar şi are să fie multă vreme pomenită pentru ordinea şi înţelegerea Românilor.

Nu vreau să uit a pomeni pe dl medic dela Tălmaciu, Dr. Traian Petraşcu, care înainte de alegere s'a dovedit ca un excelent organizator de partid. — Onoare şi cinste dlui medic român al nostru!

Din această alegere putem învăţă Românii, că dacă ţin fruntaşii la neamul lor, din care au ieşit, — alegătorii români îi urmează cu credinţă. Să adeverească cuvintele străbunului roman Salustius care a scris aşa „Concordia parvae res crescunt discordia maximae dilabuntur", adecă prin concordie (unire) lucrurile mici cresc, iar prin discordie (vrajbă) şi împărecheri, lucrurile cele mari se nimicesc. *Un alegător.*

Impărţirea cercurilor.

Comitatul Sibiiului e împărţit în 14 cercuri electorale municipale (pentru alegerile comitatului), din cari trei sunt ale oraşului Sibiiu, două ale oraşului Sebeşul săsesc, iar nouă ale celor 86 comune rurale. După numărătoarea din anul 1910 populaţiunea întreagă a comitatului a fost 176,921 suflete, din cari 113,672 Români, 49,757 Saşi, 10,159 Maghiari, iar restul de altă naţionalitate. Maghiarii sunt în parte mare locuitori ai oraşelor. Cercurile electorale rurale (din comitat) se compun în chipul următor:

1. Cercul rural al Sebeşului săsesc: 18 comune cu 25,575 locuitori, din cari 22,376 Români, 2928 Saşi, 271 de altă naţionalitate; cercul are 471 alegători; alege 7 representanţi.

2. Cercul electoral al Mercurii, cu 11 comune şi 22,334 locuitori, din cari 16,177 Români, 5512 Saşi, 645 de altă naţionalitate, şi 580 alegători; alege 11 representanţi.

3. Cercul Sălistei, cu 13 comune şi 24,419 locuitori, din cari 23,584 Români, 212 Saşi sau nemţi, 625 de altă naţionalitate, şi 56 alegători; alege 9 representanţi.

4. Cercul Cristianului, cu 4 comune şi 8003 locuitori, din cari 2421 Români, 5445 Saşi, 137 de altă naţionalitate, şi 506 alegători; alege 8 representanţi.

5. Cercul Cisnădiei, compus din o singură comună, cu 3064 locuitori, din cari 673 Români, 2204 Saşi, 187 de altă naţionalitate, şi 127 alegători; alege 9 representanţi. (Cercul Cisnădiei e compus în contra legii, fiindcă nu are cel puţin 200 alegători, dupăcum spune legea. Dar Saşii calcă legea, din cauză că în Cisnădie locuesc mai tot Saşi).

6. Cercul Slimnicului, cu 4 comune şi 7347 locuitori, din cari 3400 Români, 3768 Saşi, 179 de altă naţionalitate, şi 201 alegători; alege 9 representanţi.

7. Cercul Guşteriţei, cu 7 comune şi 7066 locuitori, din cari 4553 Români, 2229 Saşi, 284 de altă naţionalitate, şi 236 alegători; alege 11 representanţi.

8. Cercul Bradului, cu 13 comune şi 20,677 locuitori, din cari 16,283 Români, 3305 Saşi, 1089 de altă naţionalitate, şi 347 alegători; alege 10 representanţi.

9. Cercul Nocrihului, cu 15 comune şi 16,441 locuitori, din cari 10,403 Români, 4977 Saşi şi 1061 de altă naţionalitate; 328 alegători; aleg 13 representanţi.

Oraşul Sibiiu, cu 33,489 locuitori, din cari 8824 Români, 16,832 Saşi, şi 7252 Maghiari, iar restul de altă naţionalitate, trimite 44 representanţi în adunarea comitatului, iar oraşul Sebeşul săsesc, cu 8504 locuitori din cari 2345 Saşi 4980 Români, 875 Maghiari, iar restul de altă naţionalitate, 15 representanţi.

*

Din datele de mai sus vedem, că comitatul nostru e aproape întreg locuit de Români. Cu toate acestea, alegătorii români sunt cu mult mai puţini, decât Saşii. De unde vine aceasta? De acolo, că după legea veche electorală, dreptul de vot e legat de mărimea dării. Iar noi Românii e drept, că suntem mulţi locuitori în comitat, dar pământul e partea cea mai mare în mânile Saşilor, cari fiind mai bine înstăriţi decât noi, plătesc şi dare mai mare. In urma acestei împrejurări ei au mai toţi dreptul de vot. Iată de ce vreau Saşii, ca noi să nu putem cuprinde pământ, nici să nu ne întărim mai bine! Lor le-ar plăceà să ne vadă şi acum ca pe timpul iobăgiei, când nu numai că n'aveam nici un drept, ci trebuià să le plătim lor zeciuială (dijmă).

Dar cu toate acestea, azi nu ni-e teamă de viitor. *Neamul românesc numai înainte poate da, şi nici decât înapoi, sau să steà pe loc.*

Pe lângă toate chiţibuşurile săseşti noi am avut şi până acum 3 cercuri în mâni româneşti (un cerc al oraşului Sebeşul săsesc, apoi cercurile rurale Sebeşul săsesc şi Sălişte), iar acum am câştigat şi cercul Bradului. In decursul timpului vom mai câştigà şi alte cercuri. Ba se prea poate ca azi-mâne să urmeze o nouă lege electorală sau schimbarea cercurilor electorale, în urma cărora e cu neputinţă, ca noi să ajungem doar mai rău, ci încet-încet o să ne întărim tot mai bine, în ciuda tuturor asupritorilor nostri.

Cine sunt membrii români în adunarea comitatului?

Membrii în adunarea comitatului se aleg pe 6 ani, dar alegerile se fac din 3 în 3 ani, când se aleg jumătate din ei. In anul acesta au trebuit să se facă alegeri pentru aceia, cari sunt aleşi de acum 6 ani. Iar peste 3 ani se vor face alegeri pentru cei aleşi de acum 3 ani.

Membrii români aleşi în anul 1910 sunt următorii: *Cercul Sălişte:* Nicolae Ivan, asesor consistorial în Sibiiu şi preşedintele clubului comitatens român; Dr. Ioan Lupaş, protopopul Sălistei, Octavian Goga, secretar la „Asociaţie" în Sibiiu; Ioan Banciu, proprietar în Sălişte; Nicolae Henţiu, notar în penziune în Sălişte. *Cercul Sebeşul săsesc (oraş):* Sergiu Medean, protopopul Sebeşului; Dr. Dumitru Stefan, şi Dr. Nic. Lazar, advocaţi în Sebeş; G. Tătar, contabil în Sebeş. *Cercul rural al Sebeşului:* Dumitru Comşa, prof. în penz. în Sibiiu; Dr. Lucian Borcia, advocat în Sibiiu; Nic. Munthiu, notar în Reciu. *Cercul Bradului:* Ioan Cândea, protopopul Avrigului; Irimie Răduţ, notar în Avrig. *Cercul Mercurii:* Dr. Nic. Schiau, adv. în Mercurea.

In anul acesta au fost aleşi: *Cercul Sebeşului (oraş):* Dr. Onisifor Ghibu, referent şcolar în Sibiiu; Vasilie Aldea, senator în Sebeş; Dr. George Măcelar, advocat. *Cercul rural al Sebeşului:* Lazar Triteanu, asesor cons. în Sibiiu; Dr. Atanasiu Moga, medic în Sebeş; Nicolae Cărpinişan, preot în Răhău. *Cercul Sălişte:* Dr. Ioan Stroia, protopopul Sibiiului; Dr. Nicolae Petra, adv. în Sălişte; Ioan Manta, preot în Gurarâului; Ioan Chirca, prim-notar în Sălişte. *Cercul Bradului:* Mateiu Voileanu, asesor cons. în Sibiiu; V. Florian, protopopul Arpaşului; Dr. Traian Petraşcu, medic în Tălmaciu; Ioan Druhora, preot în Boiţa; Toma Doican, preot în Sebeşul de jos. *Cercul Mercurii:* Dumitru Vulc, cassar consistorial în Sibiiu.

Viriliştii români (aleşi fiindcă plătesc dare mai mare) sunt: I. P. S. Sa Mitropolitul Meţianu, Parteniu Cosma, directorul „Albinei"; Ioan de Preda, advocat; Dr. Vasile Preda, adv.; Octavian Rusu, adv.; Dr. Ilie Beu, medic în Sibiiu; Dr. Nicolae Comşa, medic în Sălişte; Nic. Vidrighin, mare proprietar în Răşinari; I. B. Boiu, preot în Sibiiu; Inginerul Imbăruş, Sibiiu; Dr. Ioan Eleceş, medic în Sebeşul săsesc; D. Banciu, farmacist în Sălişte; Petru Comşa, comersant în Sălişte; Alexandru Lebu, mare proprietar în Sibiiu; Dr. Ioan Fruma, adv. în Sibiiu; S. Gangolea, fabricant în Sibiiu.

Avem deci: 15 membri aleşi în 1910, 16 în 1913, iar încă 17 inşi sunt virilişti (adecă aleşi după dare). La olaltă: 48 membri români.

Numărul tuturor membrilor din congregaţie este de 300. Cu toate acestea, cei 48 de Români pot face multe lucruri bune, dacă la adunări iau parte cu toţii, ceeace îi rugăm şi aşteptăm să o facă pe viitor mai punctuos ca în trecut. Atunci de sigur se va ţineà mai tare seamă de dorinţele celor 100 şi atâtea de mii români, cari formează partea cea mai mare a poporaţiei comitatului. Pentrucă asta o ştiu bine şi Saşii: ei au puterea în mână numai fiindcă se bucură de câte privilegii toate. Şi nu ne vine a crede, că vor fi în stare a ne tot nesocotì cererile noastre drepte, deoarece în cazul acesta ei duc lucrurile tot mai spre rău. Iar la urmă tot Saşii se vor căì pentru celece au făcut azi.

Să luptăm deci înainte, *fiindcă noi n'avem nimic de perdut,* ci *numai câştigà putem,* dacă va fi unire şi chibzuială între noi toţi.

Deschiderea camerelor române.

Vineri în 28 Nov. n. s'au deschis camerele române (dieta şi senatul). Intâmplându-se atâtea lucruri mari în timpul din urmă (dela mobilizarea României încoace), deschiderea camerelor a fost aşteptată cu nerăbdare. Atât poporaţiunea României cât şi străinătatea a aşteptat cu interes

vorbirea de deschidere a regelui Carol. Doar prin vorbirea regelui se tălmăcesc toate gândurile și planurile țării.

Deputații români au primit cu aplause îndelungate pe Regele Carol, care a venit la cameră însoțit de principii Ferdinand și Carol, apoi principesa Maria cu cele două fetițe, principesele Elisaveta și Maria.

Din vorbirea de deschidere (mesagiul regal) dăm și noi unele părți. Și anume Regele Carol a spus între altele următoarele:

Domnilor Senatori, Domnilor Deputați, La deschiderea Corpurilor Legiuitoare în 1877 am zis: „Simțul nostru de-a trăi ne-a făcut ca să alergăm și să ne împlinim datoria. De aceea în capul junei noastre armate am trecut Dunărea. Cum oștirile române și-au făcut datoria pe câmpul de bătaie, o știe Țara, o recunosc înșiși dușmanii nostri! Soldații nostri n'au dat de gol mărețul sânge, ce curge în vinele lor".

Pentru a doua oară, după 36 de ani, am adânca mulțumire sufletească de a mă adresà cu aceleaș cuvinte de recunoștință și de laudă pentru armată.

Mulțumită guvernului și a domnilor deputați, armata pregătită și înzestrată cu cele trebuincioase a fost pusă în mișcare la momentul nimerit și a trecut iarăș Dunărea, dându-ne puterea de-a aduce în Balcani pacea mult dorită de Europa întreagă și asigurând totodată granițele Dobrogei prin întinderea lor până la apus de Turtucaia și la miazăzi de Ecrene.

Ca o urmare a ținutei politice păstrată de guvernul Meu în decursul războiului balcanic, legăturile României cu celelalte state europene au fost și sunt dintre cele mai bune. Pe de oparte Marile-Puteri au putut prețui sprijinul nostru la toate străduințele lor pentru pace, pe de alta tratatul (pacea) dela București a statornicit legături prietenești și foarte strânse între România și Statele de peste Dunăre. — Suntem în drept a vegheà neîncetat, ca pacea încheiată în Capitala României să fie cât se poate de statornică, astfel ca liniștea să nu fie turburată. Putem privì de altcum viitorul cu mai multă încredere și ne vom adunà toate puterile noastre spre a păstrà și întemeià ceeace am dobândit.

Nu însă fără jertfe dureroase am putut ajunge la strălucitul rezultat. Flagelul (holera) ce pare nedeslipit de orice război mai întins, a bântuit și armata română la întoarcerea ei de pe câmpul de războiu și a pătruns și în Țară. Dar mulțumită măsurilor luate, boala nu s'a lățit, iar Țara a rămas scutită de o mare nenorocire. De urmașii celor căzuți deja jertfă se va îngrijì statul.

Cu toate cheltuelile însemnate ale mobilizării, venitele statului se află în stare bună și ne dau putința a face față la orice cheltueli. Acum ne vom pune și vom face noui linii ferate și vom comandà vagoane mai multe. De asemenea se vor prezentà camerelor mai multe legi cu privire la organizarea noului teritoriu.

Domnilor Senatori, Domnilor Deputați, Sunt mândru de a mă vedeà încunjurat de reprezentanții Națiunii în momentul istoric, în care vaza Țării s'a înălțat într'un mod așa de însemnat și în care am câștigat recunoașterea Europei întregi pentru sforțările făcute de noi întru aducerea păcii în Peninzula Balcanică. Suntem datori să păstrăm neatinsă această stare, și, fiind încredințat că Domniile Voastre veți dà tot sprijinul spre a ținea scumpa noastră patrie pururea la înălțimea ce i-se cuvine, rog pe Dumnezeu să binecuvinteze și în viitor, precum a binecuvântat în trecut, patrioticele Domniilor Voastre lucrări. Cu acestea declar sesiunea (rândul acesta de ședințe) Corpurilor Legiuitoare de deschisă."

Intreagă vorbirea Maiestății Sale Regelui a fost ascultată cu mare atenție, iar când se vorbià de armată, începeau mereu aplausele celor de față. După cetirea mesagiului, Regele a plecat însoțit de noui ovații, iar a doua ședință s'a anunțat pe Luni în 1 Decemvrie n., când s'au ales birourile Corpurilor Legiuitoare. De președinte al camerei a fost ales *C. Cantacuzino-Pașcanu*, iar președinte al senatului *Ioan N. Lahovari*.

După alegere, amândoi președinții au ținut câte o scurtă vorbire. Dăm și noi o parte din cele spuse de dl Cantacuzino-Pașcanu, care s'a exprimat în modul următor:

Pentru prima oară România își vede hotarele lărgite. Ceeace n'a putut face nimeni dela Ștefan cel Mare încoace, a știut să facă Maiestatea Sa Regele Carol, pentru noi Românii de pe acum *Carol cel Mare*. Nici unul dintre noi nu va uità cât va trăi cuvintele: *„Glasul României va fi ascultat"*, spuse în această sală de Maiestatea Sa acum un an. Nu numai că glasul României va fi ascultat, dar glasul Maiestății Sale a fost hotărîtor. Glasul Regelui Carol era glasul României întregi, erà glasul celor 500 de mii ostași gata la orice jertfă pentru gloria și vaza țării. Pacea dela București va rămâneà în toate documentele popoarelor, iar în istoria României va stà scrisă cu litere de aur.

*

Cu vorbirea de deschidere a Maiestății Sale Regelui Carol se ocupă toate foile mai mari din străinătate. Și sunt foarte interesante părerile unor foi. Multe recunosc fără încunjur vaza României, altele (de pildă cele ungurești) abia își pot ascunde mai multe sau mai puțin ura contra României.

Ziarele vieneze scot toate la iveală două lucruri: In anii trecuți vorbirea Regelui amintià totdeauna despre prietenia și bunele legături dintre România, Austro-Ungaria și Tripla-Alianță. In anul acesta Regele Carol vorbește numai despre „bunele legături cu toate țările străine". Dar în mod deosebit amintește Maiestatea Sa despre „legăturile prietenești și deosebit de strânse între România și Statele de peste Dunăre."

Oricum s'ar privì lucrul, România în timpul din urmă a arătat în diferite forme, că nu se mai razimă pe Austro-Ungaria ca mai nainte, ci vrea să facă o politică așa cum îi place ei și răzimându-se pe puterile proprii. Iar dacă monarhia noastră dorește și în viitor o prietenie cu România, atunci e de lipsă ca aici, la noi, să înceteze asuprirea celor peste trei milioane de Români. La din contră România n'o să mai meargă alături cu Austro-Ungaria, ci s'au se va alià mai deaproape cu statele balcanice (Serbia, Grecia etc.), sau va căutà o apropiere mai bună la Rusia.

Astfel stând lucrurile, e ușor de înțeles, cum de nu mai încetează știrile despre „consfătuiri de pace" între Români și Maghiari. Trăim zile însemnate în viața poporului românesc! Viitorul nu prea îndepărtat o să lămurească multe lucruri, cari se pun acum la cale.

Cu paloșul. 93

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

Făcură un lung popas în pădurea de sub dealul Balaurului, de unde plecară tocmai pe la toacă, astfel că putură ajunge la sihăstrie în întunerecul nopții, nevăzuți de nime. Ștefan fù adăpostit de Părinte într'o despărțitură locuită până atunce de Paisie, care primeà puțină lumină printr'o crăpătură făcută cu mult meșteșug în boltă și a cărei îmbrăcăminte se alcătuià dintr'o icoană a Maicii Domnului, un pat de scânduri acoperit cu o săltea de paie, o mică masă rotundă și două scaune de lemn alb. Ucenicul își mută locuința într'un feliu de bordeiu lângă ușă. Dimineața și amiaza zilei următoare trecuse în deschiderea și cetirea cărților sosite dela Bogdan și din țară, precum și în luare de lămuriri dela Paisie. Bogdan scrià că toate măsurile din partea lui sunt luate, că nu numai aproape toți knejii și sătenii locuind în împrejurimile Cuhniii, dar chiar alții, locuind mai departe sunt gata să-l urmeze adăogând că nădăjduiește să între în Moldova cu o oaste de mai multe mii de oameni. Toate știrile din țară erau, asemene, așa de îmbucurătoare încât Părintele și cu Stroici se înțelesese să hotărască ca răscoala să izbucnească prin mijlocul lunii viitoare, Octomvrie, când oamenii vor fi strâns de pe câmp toate bucatele și vor fi adunat toate vitele în târle.

Tocmai când puneau la cale, spre seară, oareșicare amănunțimi, iată că întră Paisie cu fața tulburată și le vestì că Onea sosise dela Bacău călare cu vești rele și cereà să vorbească numai decât cu Părintele. Adus în fața lor, Onea care le părù îmbătrânit cu zece ani și al cărui trup întreg erà cuprins de un tremur, le povestì în cuvinte întretăiate, că Păunașul Codrilor fusese prins de Balc cu o zi înainte, în Tamași, aruncat în temnița din Bacău și recunoscut acolo de un Ciangău osândit la moarte, care-și răscumpărase viața arătând namestnicului că ține în puterea lui pe dușmanul vestit al Domniii. Mihu fusese judecat chiar în acea noapte de namestnic, ajutat de șoltuz și de pârgari și osândit să moară pe roată în dimineața Duminecii următoare, după ce i se vor fi stors, prin cazne, numele tovarășilor și a tainelor lui. Părintele Isaia, la auzul acestor vești neașteptate, rămase ca nimicit. Erà amenințat să piardă, prin o moarte rușinoasă și plină de chinuri, pe acela care, pe lângă că îl iubeà ca pe copilul lui, erà unealta cea mai de preț pentru îndeplinirea lucrării de mântuire a neamului începută de el. Dar erà prea bărbat și prea stăpân pe simțirile lui pentru a-și îngăduì sieși să rămâie multă vreme doborît de simțirile lui.

Revenindu-și repede în fire, Isaia întrebă pe Onea dacă Mihu fusese căznit în

Două reuniuni.

In numărul trecut am publicat un articol al dlui profesor Strajanu, care face niște interesante constatări asupra muncei, ce se desvoltă în orașul nostru. Azi publicăm al doilea articol al dlui profesor și rugăm pe cetitori să cetească cu atențiune cele spuse mai jos, iar după aceea să se pornească și prin alte părți astfel de lucruri ca cele spuse. Iată ce constată dl profesor Strajanu:

O societate foarte însemnată cu sediul tot în Sibiiu este **„Reuniunea de agricultură din comitatul Sibiiului“.** Inființată la 1877, de E. Brote, scopul ei este îmbunătățirea stării materiale a poporului din comitatul Sibiiului; și întru cât lucrările ei se publică în fiecare an prin rapoarte și prin scrieri despre deosebite ramuri ale agriculturei, înrâurința binefăcătoare a Reuniunii se întinde asupra țărănimei române și în afară de cercul comitatului Sibiiu.

Mijloacele ei sunt: Cultura mai rațională (mai bine îngrijită) a pământului prin mașini și unelte agricole necunoscute până acum plugarilor nostri; prin introducerea cultivării de nutrețuri artificiale (măiestrite), cum sunt luțerna, trifoiul, napii ș. a.; îmbunătățirea raselor (soiurilor) de animale domestice; răspândirea culturii albinelor și a poamelor pe o scară mai întinsă; deprinderea muncitorilor dela sate cu viața de însoțiri, cari înzecesc și însutesc puterile de muncă și de producțiune; prețuirea, păstrarea și răspândirea țesăturilor și cusăturilor țărancei române, cari dovedesc un gust ales pentru frumos și un minunat talent artistic; îmbunătățirea literaturei agronomice prin publicațiuni de premii și tipăriri de cărți folositoare.

Ca un mijloc din cele mai însemnate sunt expozițiile de felurite animale domestice (de casă), de felurite poame, cum sunt merele, perele, prunele, strugurii și derivatele lor; și de țeseturi de casă ale țărancei române.

Dela 1906 au început a se face și expoziții de copii dela 1—4 sau 5 ani, la cari se are în vedere nu atât frumseța cât sănătatea și grija copiilor, și se dau instrucțiuni igienice (povețe pentru traiu) pentru hrana, îmbrăcămintea și locuința copiilor și în deobște, a poporului. Părinților, cari prezintă copii mai sănătoși și mai bine îngrijiți li se dau premii, și cu banii premiilor li se dau împreună și câte o cassetă de metal și câte un libel pentru cassa de economii, ca la suma primită ca premiu și pusă la cassa de economie (bancă) pentru înmulțire să adauge și părinții în fiecare an câte ceva până la ridicarea în vârstă a copiilor; iar cassetele sunt cercetate anual de un revizor al Reuniunii, și cu acest prilej banii depuși sunt trecuți în libel și depus la cassa de economie.

Asemenea și la celelalte expoziții, cari se fac în fiecare an, în deosebite comune, la toate întrunirile agricole ale Reuniunii, se țin vorbiri pline de învățătură pentru popor, și celor mai buni exponenți li-se dau premii. Sunt mici aceste premii; dar ele sunt pentru popor ca pentru Grecii din vechime cununile de stejar și de laur primite la jocurile olimpice (jocuri vestite ale Grecilor).

Acestei Reuniuni i-se datoresc și renumitele albumuri de cusături și țesături românești, făcute din îndemnul expoziției industriale, aranjată prin mijlocirea dlui Victor Tordășianu de Reuniunea meseriașilor Sibieni în Octomvrie 1902. Aceste albumuri, împreună cu alte lucrări de industrie țărănească, au format partea cea mai însemnată și mai atrăgătoare din despărțământul industriei de casă al expoziției etnografice și istorice, făcută la Sibiiu în 1905, de către Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român, cu prilejul inaugurării noului palat al muzeului. Ele au fost admirate și la expoziția dela 1906 din București, în secțiunea (despărțământul) Românilor din regatul Ungariei.

Din cele 84 de comune din comitatul Sibiiului, Reuniunea a înființat până acum în 25 însoțiri Raiffeisen, un fel de bănci poporale, unde se depun sume dela 1 cor. în sus, și se fac sătenilor împrumuturi cu garanție și cu ipotecă.

In câteva comune, Reuniunea a înființat și tovărășii agricole, în cari locuitorii prin puteri unite își pot procură mașini agricole, și pot face întreprinderi, cari singuri le-ar fi cu neputință. Dar fiindcă în asemeni însoțiri societarii întimpină greutăți din pricina formalităților, se stăruește mai puțin pentru tovărășii cu firme împrotocolate, ci li se dau sătenilor sfaturi și îndemnuri de a se asocià pentru cumpărarea de mașini și pentru alte lucrări cari nu le pot face singuri.

Reuniunea împarte în fiecare an comunelor române din comitat semințe de nutrețuri măiestrite, de legumi, și le procură altoi de pomi. Prin mijlocirea comitetului reuniunii, asemeni semințe își procură și locuitorii din alte sate afară din comitatul Sibiiului.

Prin stăruințele dlui Petru Drăghits, membru în comitet, s'a înființat în Sălișteo *untărie* sau tovărășie pentru valorizarea laptelui, ale cărei producte se bucură de mare trecere pe piețele din Sibiiu, din Pesta și de aiurea.

Tot în Sălișteș'a înființat un cuptor de uscat poame, și o școală practică de economie, cercetată în fiecare an în lunile Aprilie, Septemvrie și Octomvrie de câte 60 până 'n 70 de eleve și de câte 15—25 de elevi, cari sub conducerea a doi învățători învață a cultivà pomi și felurite legume, având fiecare stratul său propriu, atât în grădina de altoi cât și în grădina de legumi. Iar productele muncii elevelor și elevilor este proprietatea lor. In lunile de iarnă, și Dumineciile în tot cursul anului, câte două și trei ore după serviciul religios, se țin prelegeri teoretice pentru așezarea și păstrarea varzei peste iarnă și a feluritelor legume, pentru uscatul și păstrarea poamelor, pentru fierberea lictariului de prune, a majunului de patlagele roșii, pentru îngrijirea și păstrarea vinului, pentru îngrijirea vitelor, și pentru întocmirea și purtarea socotelelor economiei de casă.

Foarte frumoase sunt serbările pomilor, cari se fac în câte o comună, sub conducerea secretarului și a altor membri din comitet. La aceste serbări se plantează pomii altoți, dăruiți locuitorilor din comună, și se țin prelegeri despre pomărit: după exemplul serbărilor de pomi introduse în România de regretatul ministru Haret.

Am subt ochi o broșură, publicată anul acesta, despre *serbarea pomilor și a paserilor*, ținută la Dumineca Tomii, în 1911, la Tălmăcel, sub conducerea dlui secretar, Vic. Tordășianu, însoțit de alți membri din comitet și de mai mulți domni și doamne din Sibiiu. Cu acest prilegiu, învățătorul comunei a vorbit școlarilor și sătenilor despre folosul material și moral al acestor serbări, despre însemnătatea pomilor și în deobște a arborilor pentru frumseța cu care

---

dată ce se văzuse recunoscut, mărturisise că, într'adevăr este Păunașul Codrilor și că îndeplinise toate faptele de care erà învinovățit. Namestnicul hotărîse deci ca el să fie căznit numai în fața norodului, pentruca cazna să fie mai lungă și să îngrozească pe norod mai tare.

— Slava Domnului, puterile lui Mihu sunt neatinse! strigă călugărul și se părù că o stâncă îi este luată de pe piept.

— Nu mă îndiesc, urmă el, că cu ajutorul lui Cărăbuș va ști să scape de primejdie. Ce măsuri pus-o Petrea la cale pentru mântuirea Căpitanului?

Onea răspunse că Cărăbuș luase măsuri pentru a adunà Duminecă, de cu noapte, mai multe mii de țărani, cu ajutorul cărora nădăjduià să împrăștie pe slujitorii Voevodului, să puie mâna pe namestnic, pe șoltuz și pe pârgari și să sloboadă pe Mihu din închisoare.

— Nu mă îndoiesc că va izbuti, zise Părintele care părea acuma mai liniștit. Intoarce-te îndată la Bacău. Paisie te va duce la Humulești unde îți va da un cal bun și odihnit. Gonește până la Roznov unde vei găsì alt cal la dascălul Gheorghe și, de acolo, zorește de ajunge la Bacău înainte de ziuă. Indată ce vei sosì, spune lui Cărăbuș să nu cruțe nimica. Să verse, de va fi trebuință, pâraie de sânge, să împrăștie nomoluri de bani, dar să scape viața Căpitanului. Să ne trimiteți din cias în cias câte un om călare cu vești. Mergi!

Stroici și Paisie își putură da seamă că Părintele erà mult mai îngrijit decât voià să arate. El reîncepuse în adevăr cu Ștefan punerea la cale a măsurilor ce urmau a se luà în prevederea răscoalei, dar erà ușor de văzut că nu dădeà mintea lui întreagă sfătuirii. Noaptea fù fără somn pentru tus-trei locuitorii sihăstriii; dimineața zilei de Duminecă îi întrunì la sfânta liturghie, dar după această slujbă ciasurile se făcură din ce în ce mai grele. Cu toată stăpânirea pe sine de care se bucura Isaia, el începeà să nu-și mai poată ținea nerăbdarea în frâu. Mai mulți necunoscuți se înfățoșară în cursul dimineței la sihăstrie; voroavele tainice ce le aveà cu dânșii și sfătuirile cu Stroici în urma acestor veroave, îl ajutară s'o ducă până la amiază. Dar după prânz ciasurile deveniră nesuferite și Paisie fù trimis înaintea știrilor, la Humulești.

Trecuse de toacă când el se întoarse cu vestea că Păunașul Codrilor a scăpat și este stăpân pe Bacău. Altă veste nu mai sosì până la noapte și Părintele cu Stroici începeau să fie din nou îngrijiți. Tocmai când erau să se culce, se auzì bătând în ușă și Mihu însuși întră în peșteră. Inaintând către călugăr se plecă ca să-i sărute mâna, dar bătrânul, cuprinzându-i capul cu brațele, îl strânse cu putere la piept, apoi, fără a-i da drumul îndreptă o rugăciune fierbinte de mulțumire către Cel Atât Puternic. In curând însă își stăpânì bucuria și cerù lui Mihu mai multe amănunte asupra chipului scăpării lui, și-i puse întrebări asupra stării în care lăsase Bacăul. Se bucură

împodobesc câmpiile şi grădinile noastre şi pentru foloasele ce aduc. Pe urmă au plecat cu toţii la locul dăruit de primărie pentru înfiinţarea unui pomet, unde şcolarii mai mărişori au plantat altoi dăruiţi de comitet, fiecare în stratul său, menit a rămâneà de veci al lui. Astfel s'a pus temelia unui pomet într'un loc de păşune şi până aci fără arbori.

Reuniunea publică deosebite broşuri cu privire la industria agricolă şi la economia de casă, cari se vând cu câte 20—30 de creiţari. Ultimele trei broşuri, apărute anul acesta se ocupă cu studiul pomăritului; şi anume broşura de sub Nr. 16 ne descrie „Serbarea pomilor şi a paserilor", întrodusă aici întâia oară în 1910, de secretarul reuniunii, dl V. Tordăşianu. Aceasta broşură cuprinde şi o scrisoare a meritosului prietin al Românilor, dl Urban Jarnik, despre ceeace se face în Boemia pentru cultura pomilor. Ultima broşură, întocmită de d-ra Astra Hodoş, conţine iarăşi sfaturi despre cultivarea pomilor.

De cultura pomilor şi arborilor s'a îngrijit, pe cât mi-aduc aminte şi fericitul pedagog român, Ioan Marian, vicar episcopesc şi director al şcoalelor grăniţăreşti ale regimentului II de graniţă, la Năsăud. Dânsul obligà (îndatorà) pe însurăţei, ca înainte de a se căsătorì, să aibă fiecare câţiva pomi sau arbori plantaţi de mâna lui. Nu ştiu dacă azi se mai practică acolo ceeace începuse acest om de bine încă în prima jumătate a veacului trecut.

Cheltuelile pentru feluritele lucrări ale reuniunii se fac din averea ei, care, după raportul din 1911, se compune din următoarele fonduri:

a) Fondul expoziţiei anuale, de 1644 cor. 98 bani, depuşi la „Albina";

b) Fondul expoziţiunii de vite, întemeiat de dl Alexandru Lebu, membru în comitet, de 132 cor. 90 bani;

c) Fondul subvenţiunii dela comitat pentru acordarea (darea) de împrumuturi ieftine proprietarilor mici, cu scopul de a-şi cumpărà animale de prăsilă. Imprumuturile se fac cu procente mici, şi uneori chiar fără procente;

d) Fondul Victor Tordăşianu pentru premii, de 52 coroane 08 bani;

e) Fondul D. Munthiu, notar în Reciu, pentru premii ce au să se acoarde celui mai bun viier din cercul Miercurei, de 51 cor. 40 bani;

f) Fondul pentru portretele bărbaţilor binemeritaţi ai reuniunii agricole, de 41 cor. 50 bani;

g) Fondul societăţii oierilor din Jina, proiectat pentru înfiinţarea acestei societăţi cu prilejul expoziţiei de oi din Jina, de 70 cor. 37 bani.

In resumat averea societăţii, la sfârşitul anului 1911, în bani gata şi scrisuri fonciare, depuse la bancă, erà de 21,951 cor. 77 bani. Averea totală a fondurilor şi a reuniunii erà la 1911, de 26,470 cor. 54 b.

Averea reuniunii se face din subvenţiuni de-ale Albinei şi ale comisiunii comitatense pentru premii şi pentru alte scopuri agricole, din contribuţiuni şi donaţiuni mai mici dela alte bănci, şi dela oameni singuratici; şi din taxele membrilor.

Un poet oriental zice, că sub stânca fiecărei inimi omeneşti stă ascunsă o comoară, pe care varga magică a unui cunoscător ştie s'o scoată la lumină. Această vargă magică o are dl V. Tordăşianu. Domniasa are măestria de a face fonduri mari din colecte mici. Aşa de pildă la reuniunea română de înmormântări, înfiinţată din iniţiativa D-sale, din beneficiul (taxa) de trei coroane, care i-se cuvin, ca prezident al reuniunii, din suma taxelor de câte 60 de bani, ce membrii au să le plătească la fiecare înmormântare, dl Tordăşianu a făcut un fond al reuniunii, care numără azi 800 coroane.

Secretar al reuniunii agricole dela înfiinţarea ei, pe umerii lui stă toată greutatea afacerilor Reuniunii. Dacă cetești rapoartele anuale despre adunările generale ale reuniunii, ţinute în fiecare an în altă comună, despre întrunirile agricole, şi feluritele expoziţii, te întrebi cu mirare: De unde mai are acest om timp şi pentru afacerile Reuniunii sodalilor români? — cari încă cer multe alergări şi ostenele, — şi pentru ale Reuniunii de agricultură, şi pentru ale Reuniunii de înmormântare, şi pentru funcţiunea de referent la consistoriu? Şi toată această activitate, afară de funcţiunea de referent consistorial, e gratuită, prin urmare cu desăvârşire desinteresată. Ea poate servì ca exemplu şi îndemn tuturor acelora, cari simţesc în inima lor focul sacru pentru binele public şi pentru ridicarea neamului lor.

M. Strajanu.

Literatură şi ştiinţă

Chiuituri şi Pilduiri.

— Pentru cei cu musca pe căciulă. —

Frunză bătută de brumă,
Nu ştiu face lumea glumă,
Sau e coada veacului,
(In legea săracului),

Ori a prins dracul de coadă,
De e ea aşa năroadă.
(Dumnezeu sfântul mă ierte,
Dar, zău, n'o mai pot pricepe).

Că nu mai ştii care-i mai breaz,
Beutorul sau cel treaz.
Nu mai ştii cine minţeşte,
Nu ştii, care leneveşte.

Nu mai poţi şti cine-i harnic,
Care-i bun, care-i făţarnic,
Cine-i hoţul, păgubaşul,
Nu mai ştii care-i potcaşul.

Care-i fără caracter,
Cine e mână de fer.
Nu ştii care-i intrigantul,
Care este speculantul.

Cine e cu crucea 'n sân,
Cine-i creştin sau păgân.
Intr'atât s'a 'npestriţit,
Şi-aşa mult s'au cuminţit.

Au devenit circumspecţi
Şi cei drepţi şi cei suspecţi.
S'au făcut politicoşi
Şi atât de tacticoşi,
Rafinaţi şi cu idei,
Pe cari le dospesc în ei,

Incât nu ştii cui să crezi,
Şi pe cine să-l urmezi.
Ca să nu-ţi arete mersul
Că: „Interesul poartă fesul".

„Tras Pesfoară".

Vorbe înţelepte.

Cine-şi rupe singur lanţul, scapă de robie.

*

Toată educaţiunea (creşterea) se trage dela mamă.

*

Educaţia bărbaţilor trebuie începută prin educaţia femeilor.

---

mult când auzì că ţăranii adunaţi pentru a-l scăpà se împrăştiase şi că puterea fusese dată în mâna şoltuzului.

— Luat-ai măsuri, întrebă el, pentruca Cărăbuş, sora lui, precum şi toţi aceia care s'ar puteà vădì că au luat parte la scăparea ta, să părăsească Bacăul şi să se adăpostească în locuri tefere până la izbucnirea răscoalei obşteşti?

— Nu, răspunse Mihu, în gândul meu răscoala de azi dimineaţă, dela Bacău, nu poate decât să fie urmată îndată de răscoala întregii ţări. Am şi luat măsuri pentruca toţi aceia care ţin cu noi să ieie armele şi să se îndrepteze spre Cetate.

Faţa lui Isaia se întunecă.

— Ai făcut o greşală neiertată, care ar puteà să zădărnicească întreaga noastră mişcare. Răscoala nu trebuie să izbucnească înainte de o lună şi ea nu va izbucnì. Paisie!

Ucenicul se grăbì să se înfăţişeze.

— Dă îndată de ştire lui Dumitru Prisacariu s'aprindă, în vârful Oglinzilor, cinci focuri în chip de cruce, cu unul mai mare în mijloc.

Mihu îngălbenì acuma la rândul lui, căci acest semn voia să zică: încetarea oricărei mişcare până la primirea altei poronci dela Părinte. Şi când Paisie voì să iasă spre a îndeplinì poronca călugărului, Mihu i se puse înainte.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Părinte, ascultă-mă, zise el. Amânând izbucnirea răscoalei încă pe o lună, dai vreme Voevodului să stringă slujitori pe cari să-i trimită sub poronca lui Balc sau al vre unui alt fecior domnesc, în împrejurimile Bacăului, spre a căutà pe acei care au luat parte la scăparea mea, a-i pedepsì şi a răsbunà moartea oamenilor domneşti ucişi azi dimineaţă. Iţi dai seamă de jafurile şi de fărădelegile ce vor aveà să le sufere dela oşteni bieţii oameni care locuiesc în satele dimprejurul oraşului? Nu este o datorie sfântă pentru noi să-i ferim de aceste rele toată ţara este cu noi, să ne sculăm cu toţii şi acum, când începutul este făcut, când şi să sdrobim pe Sas şi pe ai lui, fără a le mai da vreme să facă noui jafuri şi noui schingiuiri?

— Sau, răspunse călugărul, să le dăm prilej să strivească, ei, o răscoală încă necoaptă şi rău chibzuită, ajutându-i astfeliu să întărească pentru vecie domnia jafului şi a fărădelegilor.

— Peste o lună nu vom fi mai gata decât astăzi, zise Mihu.

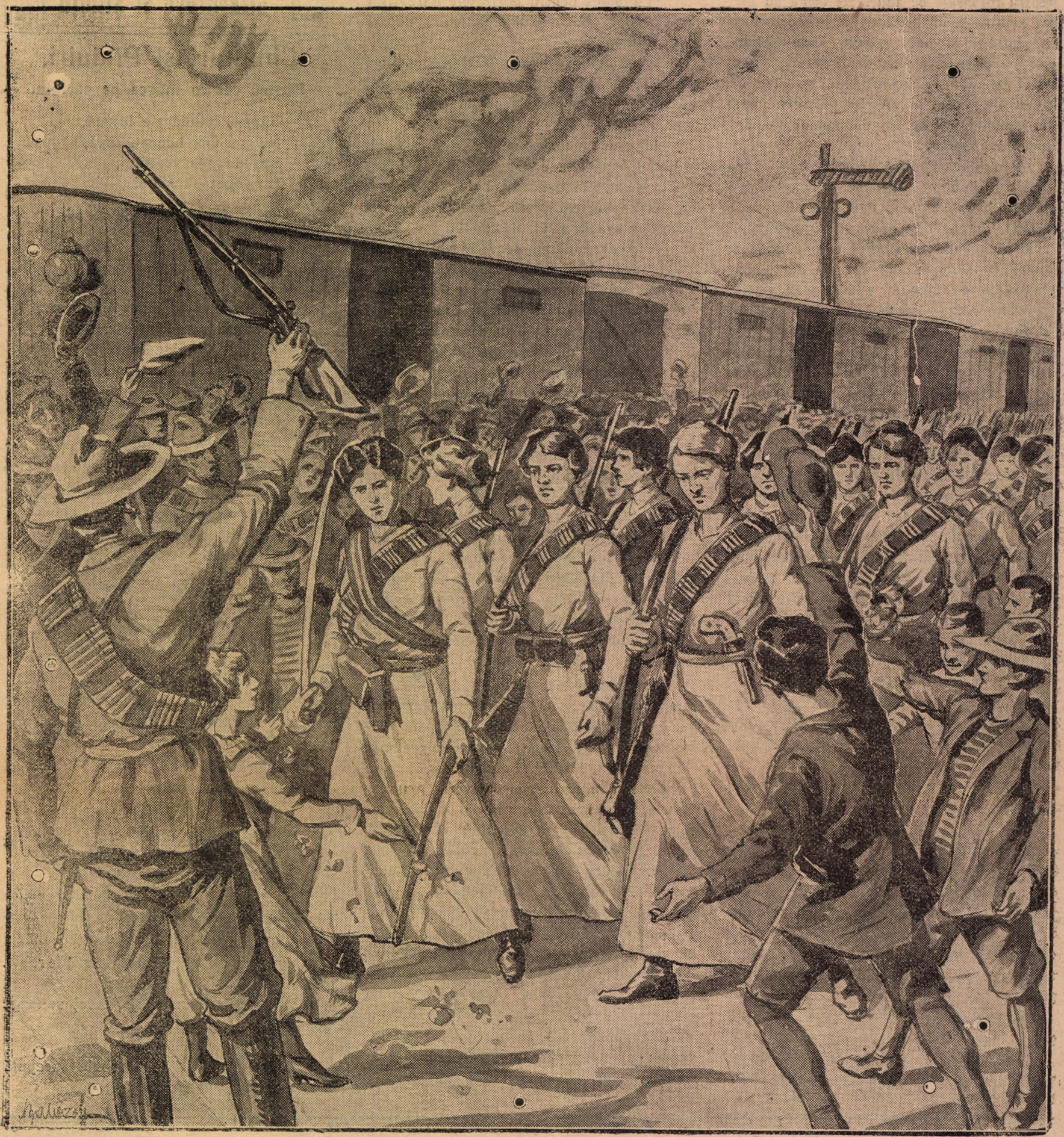
— Peste o lună, zise Părintele, Bogdan, va fi la hotarul nostru cu zece mii de Maramureşeni; Toma Alimoş şi Gheorghiţă a Şalgăi vor fi avut vreme să-şi strângă Bârlădenii şi Codrenii. Mergi Paisie!

Dar Mihu urmă să oprească calea ucenicului.

— Balc este în Cetate şi dacă năvălim astănoapte asupra ei şi ne facem stăpâni pe dânsa, putem pune mâna pe el, lipsind astfel pe Sas de braţul cel mai vânjos din oastea lui, de mintea cea mai ageră din sfatul lui.

— Balc este oştean vrednic şi om iscu-

Femeile din Mexico se înarmează!

sît la minte, lipsa lui ar fi o pagubă mare pentru Voevod, dar mai mare pagubă ar fi pentru noi lipsa ajutorului a atâtor mii de Maramureşeni, de Bârlădeni şi de Codreni! In asemenea împrejurări, loviturile nu trebuie să fie răslețe ci să se deie toate de odată, spre a aveà mai multă putere. Dă-te în lături şi lasă pe Paisie să treacă.

(Va urma).

Glume şi snoave.

Neamurile Ţiganului.

Ţiganul vine la curtea boerească să ia plata.

— Cum te chiamă măi Praleo?

— Râpa mhă chiamă, săru' dreapta.

— Ce fel de Râpa măi?

— Râpa Cârnu, Măria Ta.

— Mă, tu nu eşti neam cu Cârnu porcaru?

— Ba neam, mâncà-te-aş, dar neam tare de departe.

— Ce neam Râpo?

— Hapoi io am fost copilu hăl dintâiu a lui tata, iar Cârnu al unsprezecelea.

Femeile din Mexico se înarmează!

Răscoala şi neliniştea din Mexico a dus lucrurile acolo, că şi femeile se înarmează şi voesc să pornească pentru liniştirea ţării. De prezent poporaţiunea din Mexico s'a împărţit în două tabere şi e înfuriată atât contra străinilor, cât şi contra lui Huerta, prezidentul de acum al ţării. S'a pornit o mare mişcare pentru delăturarea acestuia dela conducerea republicei Mexico. Chipul de azi ne arată o ceată de femei înarmate, cari sunt gata a se pune în fruntea răscoalei, despre care am scris şi în numărul trecut.

Poezii poporale.

Din Bologa (comit. Clujului).

Foaie verde frunzuliţă,
Am avut o mândruliţă;
Frunzuliţa s'a uscat,
Mândruliţa m'a lăsat.

De năcaz că m'a lăsat,
Nici aseară n'am cinat.

Vai leliţă ce păcat,
Că de altu-ai ascultat.
Acum de mi-ai fi drăguţă
Te-aş purtà iarna 'n căruţă.

Şi-apoi colea 'n postul mare,
Aş venì făr' de răbdare,
Şi te-aş luà de nevastă
Mamei mele noră 'n casă.

Foaie verde lemn pălit,
Şii leliţă ce-am gândit?
Uită mânia din vară,
Haidem să ne iubim iară.

Foaie verde loboda,
Culese din Bologa;
De-un fecior albuţ, nu tare,
Ca fundul dela căldare.
Faceţi bine şi credeţi,
S'au veniţi de mă vedeţi.
Şi 'ntreabă, iubite frate,
De-Ambrosiu de sub Cetate.
Că şed tocmai sub răzor,
Sunt Ambrosiu Petrişor.

Ştirile Săptămînii.

Sibiiu, 5 Decemvrie n.

Aviz cetitorilor nostri. Facem cunoscut, că numărul acesta din „Foaia Poporului“ s'a isprăvit şi trimis cu o zi mai târziu. Asta din cauza serbătoarei de Joi. De asemenea, în săptămânile din urmă n'am putut trimite Foaia totdeauna Joia, fiindcă am fost tare îngrămădiţi cu tipărirea călindarului şi a altor cărţi. Isprăvindu-se acum toate acestea, din săptămâna viitoare încolo, trimiterea foii se va face iarăş ca mai nainte: pentru părţile mai îndepărtate se va da la poştă Joi după ameazi, iar pentru părţile mai din apropierea Sibiului se va trimite Vineri înainte de ameazi.

Cu privire la comandele pentru „Călindarul Poporului“ observăm, că acelea se trimit mereu, care cum întră. Pentru mici întârzieri rugăm a nu ni se luà în nume de rău, fiindcă nu răzbeşte compactorul cu legatul lor, — atât se cer de multe. — Dar pentru aceea vor căpătà toţi, care cât au comandat.

Trupa teatrală Antonescu, după o petrecere de două luni prin Transilvania şi Ungaria, unde a dat atâtea frumoase reprezentaţii — s'a reîntors iarăş la Bucureşti, ducând dela noi dragostea unui popor asuprit, dar care sperează, şi încă tare, într'un viitor mai fericit.

Dl Dr. Zenovie Gheaja, dupăce în zilele trecute a depus cenzura de advocat, a fost acum numit de direcţiunea institutului „Albina“ ca advocat substitut la centrala din Sibiiu. — Sincere felicitări!

Grofii-trântori din Ardeal îşi bat capul să pună la cale înfiinţarea unei „Alianţe ardelene“ pentru apărarea Ardealului. Pe Duminecă acum, în 7 Decemvrie n. au conchemat o adunare la Cluj, iar doi Unguri cu gura mare, Dr. Apati Iştvan şi Kemeni Arpad, au făcut un apel (scrisoare), cu titlul „Să apărăm Ardealul“, prin care chiamă toată suflarea celor din porodiţă de grofi-trântori, ca să le deà mână de ajutor. Vezi Doamne, Ardealul e în pericol. Când colo sunt ei de vină, prăpădiţii, că s'au înglodat în datorii până după urechi. Iar acum vreau să se asocieze, ca apoi să sară cu toţii asupra guvernului, căruia să-i ceară ajutor sau să le cumpere moşiile, — cari altcum ajung în mânile Românilor!

Destăinuiri peste destăinuiri. In gazetele mari franţuzeşti şi englezeşti apar mereu destăinuiri secrete, ce ar fi existat între Bulgaria şi Serbia faţă de Austro-Ungaria şi România. Cele dintâiu state s'ar fi fost asigurat în privinţa asta şi de sprijinul Rusiei. Că întrucât sunt adevărate aceste ştiri, nu se poate controlà cu toată siguranţa, dar viitorul apropiat va lămurì totul.

Ca cea mai nouă destăinuire lăsăm să urmeze următoarea, pe care o publică gazeta engleză „Daily Telegraph“ din Londra: E vorba de cele petrecute când cu al doilea războiu balcanic. Pe vremea aceea, după lungi consfătuiri, regele Ferdinand a încheiat o învoială cu Austro-Ungaria, iar urmarea a fost că armatei bulgare s'a dat ordinul să atace pe Greci şi Sârbi. Prin aceasta Bulgaria a călcat învoiala încheiată între statele balcanice. Lucrul acesta a supărat rău pe guvernul rusesc, ba chiar şi pe cel francez. Rusia şi Franţa au îndemnat România să se ridice îndată cu armele. La aceasta prinţul Fürstenberg, fostul ministru austro-ungar la Bucureşti, a spus guvernului român, că în cazul, dacă armata română va trece graniţa bulgară, Austro-Ungaria va atacà România.

Intre aceste împrejurări, guvernul român a cerut îndată sfatul guvernelor din Petersburg, Paris şi Berlin. Rusia şi Franţa se temeau de isbucnirea războiului european şi de aceea au întârziat cu răspunsul. Dar guvernul german din Berlin a declarat de grabă, că nu împărtăşeşte purtarea Austro-Ungariei. Impăratul Germaniei a trimis însuşi o telegramă regelui Carol al României. In această telegramă împăratul german împuterniceşte pe Regele Carol al României să se amestece în conflictul balcanic ca reprezentant al Germaniei. Totodată împăratul Wilhelm a încunoştiinţat şi pe ministrul de externe austro-ungar, că în cazul dacă monarhia ar fi atacată de Rusia, Germania nu va sprijinì monarhia austro-ungară. Astfel stând lucrurile, armata română a trecut graniţa bulgară, fără a mai ţinea seamă de ameninţările Austro-Ungariei.

Numeri de probă din foaie se trimit la dorinţă oricui. Să se scrie numai pe o carte postală. Abonarea se poate face cu începutul la fiecare lună. Pe o jumătate de an costă 2 cor. 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Deschiderea vămilor şi paşapoartele. După cum se ştie, anul trecut pe timpul acesta, s'a fost adus o lege nouă, în urma căreia se oprise facerea de paşapoarte. Iar dacă cineva totuşi voià să plece din ţară, acela trebuià să ceară permisiune dela ministrul de honvezi. Acum, nemai fiind temere de războiu, s'a scos din valoare legea susnumită. Din 5 Decemvrie n. se deschid iarăş vămile, iar facerea paşapoartelor se va întâmplà pe baza legii vechi de mai nainte.

Fiind multă sărăcie şi năcaz în ţară, ne temem că emigrarea va creşte grozav. Din parte-ne amintim, însă, că avem ştiri, cari ne vestesc, cumcă în America în timpul din urmă s'au închis o seamă de fabrici. Acolo încă dau lucrurile înapoi. De aceea oamenii nostri să nu se pună aşa uşor pe drum şi să-şi facă cheltueli, fără a ştì ce-i aşteaptă în America.

Conjuraţie militară contra regelui Ferdinand al Bulgariei. Se vesteşte, că poliţia din Sofia (capitala Bulgariei) a descoperit o conjuraţie militară. Mai mulţi ofiţeri voiau să silească pe regele Ferdinand să părăsească Bulgaria dimpreună cu întreagă familia. — Din cercurile guvernului bulgar se anunţă însă, ră regele, — care s'a întors din străinătate acasă în zilele trecute, — a declarat, cumcă nu are de gând să se mulţumească de tron, deoarece nu vrea a se trage înapoi dela îndatoririle sale faţă de patrie. Iar svonurile despre mulţumirea lui s'ar fi lăţit din partea răuvoitorilor Bulgariei.

Morărescu, cel osândit zilele trecute în Piteşti (România) la muncă silnică pe viaţă, — a dat foc închisorii, unde se află, cu gândul ca astfel să fugă din temniţă. Dar lucrul s'a observat încă la vreme, astfel că puşcăriesii n'au putut scăpà. Inchisoarea a ars în parte mare, dar sosind într'aceea armata, s'a ordonat numai decât întărirea posturilor de pază, iar după aceea cei osândiţi au fost scoşi afară.

Pentru paşapoarte. Ni se scrie: Onorate domnule redactor! Notarul dela noi ne cere totdeauna ori bani 20—40 coroane, ori câte un sac de grâu. Zice că acum merge foarte greu cu eliberarea (scoaterea) paşapoartelor, trebue să ungă şi el, ca să le capete. Dacă nu dăm, ce cere, ne amână cu săptămânile, chiar cu lunile, spunându-ne mereu, că n'au venit încă. Ne-am mai plâns domnului solgăbirău, dar domniasa ne trimite iar la notar. Vă rugăm, domnule redactor, a ne luminà: Este cu cale lucrul acesta? Sunt aşa apăsătoare legi acuma?

Răspunsul nostru: Notarul n'are drept să iee mai mult de o coroană pentru un paşaport, cel face pe un an la oameni zileri, lucrători, calfe, învăţăcei, servitoare etc. Dacă le face paşaportul pe 2 ani plătesc 1 cor. 70 bani, iar pentru 3 ani 2 cor. 40 bani. Celelalte persoane, cum sunt comercianţii, funcţionarii etc. plătesc pentru paşaport pe 1 an 8 cor., pe 2 ani 14 cor., iar pentru paşaportul pe 3 ani 20 coroane. Dacă cere mai mult, atunci faceţi arătare la vicecomitele (viceşpan), chiar şi contra solgăbirăului (pretorului). Pedeapsa este suspendare (adecă depărtare din oficiu). Cât pentru dl notar respectiv, îl sfătuim, că s'au să cetească legea (dacă cumva, vezi Doamne, n'ar şti-o!), sau dacă nu să se ducă la corcitura de fiu-so, care e advocat. Acesta poate că-i va spune, ce urmări au astfel de fapte. Eventual se înţeleg amândoi asupra chiţibuşurilor, fiindcă îl ştim o bună poamă şi pe fiu-so dlui notar! Atât deocamdată!

Indurați-vă spre săracii nostri.

„Mila dată săracilor, te curăţă de păcate îţi câştigă îndurare şi viaţă vecinică“*).

Mulţumirea sufletească a dăruitorilor şi împărţitorilor darurilor şi lacrimile săracilor miluiţi anii trecuţi, ne îndeamnă să apelăm şi de data aceasta la inimile generoase, să binevoiască a dăruì bani, vestminte şi alimente, ce să se împartă în ajunul Naşterii Domnului între săracii nostri (învăţăcei-meseriaşi, şcolari, bărbaţi şi femei, scăpătaţi).

Ne găsim în preajma zilelor, în cari săracul ca şi bogatul, caută să-şi încălzească sufletul şi corpul.

Cei pe cari Dumnezeu povăţuitorul a toate v'a binecuvântat din belşugul său, daţi putinţă şi celor lipsiţi, ca cel puţin în zilele de bucurie ale Naşterii Mântuitorului nostru să preamărească pe Creatorul şi făptuirile sale.

Impărţirea darurilor se va face cu cuvenită solemnitate sub binevoitorul protectorat al stimabilelor doamne *Minerva Dr. Brote, Ana Dr. Moga şi Elisaveta Bugarsky.*

Darurile benevole să se trimită la adresa „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“.

Lacrămile vărsate de săracii nostri servească drept cea mai înaltă răsplată pentru toţi aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorinţe bine plăcute şi oamenilor şi lui Dumnezeu.

Sibiiu, 27 Noemvrie n. 1913.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“.

Vic. Tordăşianu, prezid. *St. Duca,* notar.

*) Inscripţia icoanei Maicei Domnului, ce atârnă deasupra lăditii cu crucerii săracilor din localul Reuniunii sodalilor.

Cancelării advocaţiale. Aduc la cunoştinţă, că mi-am deschis cancelaria advocaţială în Sibiiu, Piaţa mare Nr. 22. — *Dr. Victor Muntean*, advocat.

— Aduc la cunoştinţă, că mi-am deschis cancelaria advocaţială în Diciosânmărtin, strada Elisaveta Nr. 2 (vis-à-vis de casele parohiale). *Dr. Emil Folea*, advocat.

† **Basiliu Mateiu,** învăţător pensionat gr.-cat., după o lungă suferinţă a răposat în Domnul, în etate de 66 ani, după fericita căsătorie de 30 ani şi serviciul de învăţător de 37 ani, la 27 Noemvrie n. a. c. la 2 ore dimineaţa în Cluj.

Rămăşiţele iubitului răposat s'au aşezat spre vecinica odihnă în cimiterul Dâmbului de Câmpie în 29 Noemvrie n. a. c. după ritul gr.-cat. Pentru odihna sufletului reposatului s'a ţinut serviciu divin în 30 Noemvrie n. a. c. Fie-i ţărâna uşoară şi memoria binecuvântată! Cluj, la 27 Noemvrie n. 1913. Maria Mateiu n. Rus, ca soţie. Domnica, Ioan, Carolina, Victoria, Maria, Anica şi Vasilie, ca fii.

La fondul Aurel Vlaicu pentru ajutorarea tinerilor meseriaşi cu scop de a-şi înmulţi cunoştinţele în străinătate, au mai dăruit: Dr. Ilie Iancu, medic 10 cor.; Moise Munteanu, măsar (Apoldul de jos), Petru Şoneanu, învăţăcel franzelar, Adrian Popa, înv. cismar, Traian Joandrea, sodal croitor, câte 30 bani; Alexandru Major, măestru bărdaş diplomat 60 bani; George Corţ, înv. tinichigiu, Nicolae Cioaia, înv. franzelar, câte 50 bani; Ioan Modoiu, sodal pantofar, Ioan Coşa, calfă de prăvălie de pielărie, Maria I. Branea, soţie de funcţ. de bancă (Bucureşti), aplicând pe fiul său Petru la lustruitorul G. Bendorfeanu, Demetriu Martini, sodal lăcătuş, Petru Florea, sodal pantofar şi Alexandru Cristea, sodal pantofar, elev al şcoalei de croit, câte 20 bani şi familia protopresbiterului Traian Oprea din Verşeţ, 3 cor. Starea fondului coroane 160.60. Pentru prinos aduce calde mulţumite, în numele comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu": Vic. Tordăşianu, prezident.

Din Ţichindeal ni se scrie: Parohia noastră Ţichindeal a avut Mercuri în 13/28 Noemvrie o zi de jale. Iubita preoteasă, soţia preotului nostru Ioan Tatu, *Paraschiva n. Borzea*, a fost dusă la odihna de veci. Răposata, deşi încă tinără, abia de 29 ani, a fost pentru parohia noastră cea mai bună sfătuitoare; oricine în năcazul lui îşi află la ea o vorbă bună, o vorbă de mângăere şi îmbărbătare, dând sfaturi, ca o adevărată mamă încercată. La îndemnul şi cu ajutorul răposatei, biserica noastră a fost înfrumseţată cu haine şi covoare şi tot la stăruinţa ei s'a înfiinţat în comună prima reuniune de femei pentru înfrumseţarea bisericei. Actul înmormântării a fost săvârşit de preoţii Nicolae Maniţiu din Vurpăr şi Nicolae Vasu din Hosman, luând parte toţi locuitorii din comună, fără deosebire de confesiune. Perdut-a soţul iubita-i soţie, perdut-am şi noi sfătuitoarea noastră. Pe răpusata o mai deplâng pe lângă soţul cernit, încă tatăl ei văduvul preot George Borzea din Coveş, celce încă a perdut în răposata nădejdea bătrâneţelor sale. Noi parohienii nu putem zice altceva, decât Dumnezeu să deie soţului ei şi celor rămaşi mângăere, iar parohiilor româneşti le dorim asemenea preotese. Fie-i ţărâna uşoară şi memoria binecuvântată. *Un parohian.*

Ceva din istoria tăbacului. După descoperirea Americei (la anul 1492), au început să se ivească prin porturile Franţei, Angliei, Holandei şi Germaniei marinari cu o pipă în gură scoţând fum din ea. Erà fum de tăbac, pe care se învăţaseră în America să-l fumeze. — La început erà foarte mic numărul fumătorilor şi aceştia erau numai marinari şi soldaţi. La început s'au pus pedepse aspre pentru ceice cutezau să fumeze buruiana diavolului, iar oamenii, cari se socotiau mai buni, nici n'ar fi luat luleaua în gură. Dar toate predicile din biserici şi toate pedepsele autorităţilor n'au putut opri răspândirea fumatului, mai ales dupăce însuşi regele Prusiei Frideric Vilhelm, care a domnit în jumătatea dintâiu a veacului al 18-lea fumà foarte mult. In Rusia până pe la anul 1641 băteau pe fumători cu biciul, iar celorce fumau şi după aceea le tăiau nasul şi îi trimiteau în Sibiria. In Ungaria erau pedepse mari de bani pentru fumători, în Turcia le găuriau nasul şi le vârau ţeava pipii prin gură, silindu-i astfel să meargă pe stradă. Dar toate au fost înzadar, căci fumatul n'a putut fi stârpit. Atunci ce şi-au zis guvernele? Dacă oamenii nu vreau să se lase de fumat, să fumeze, dar să plătească din greu. Şi aşa au întrodus monopolul tăbacului, adecă vânzarea să o poată face numai statul pentru un preţ cât mai mare, ca încai tot să aibă ţara un folos.

Tăbacul e de altminteri o otravă, mai ales pentru copii. De aceea bine fac părinţii, cari pedepsesc cu asprime pe copilul, pe care-l prind fumând. Un om mare, trecut de 20 de ani şi sănătos, poate fumà, dar numai dupăce a mâncat, până la zece ţigări subţiri pe zi, fără să-i strice. Aşa cel puţin spune un doctor german învăţat. Mai cuminte lucrează însă celce nu plăteşte darea aceasta mare statului.

Cât trăiesc animalele. Crocodilii trăiesc dela 200—250 ani, elefantul între 150 şi 200 ani, crapul între 100—150, vulturul 100 ani, corbul 100 ani, rinocerul şi leul 60 ani, papagalul, gâsca şi cămila 50 ani, ştiuca între 40 şi 50 ani, taurul şi cerbul 30, măgarul 25—30, calul 25 ani, cânele între 15 şi 20, păunul şi porcul 25 ani, ursul 20 ani, sticletele şi pitigoiul 25 ani, vaca, racul, lupul 20 ani, boul între 18 şi 20 ani, pisica 18 ani, privighitoarea 16 ani, ciocârlia 16 ani, vulpea şi ţiparul 15 ani, mreana 12 ani, greerul şi iepurele 10 ani, veveriţa şi painginul 7 ani.

Nuntaşi din munţii apuseni pentru fondul Dr. P. Şpan. La nunta junelui *Vasile Burz* din Bistra şi a miresei sale *Paraschiva Oara* din Poşaga de sus, fiind nuni mari învăţătorul Aurel Micu şi d-na din Bistra şi vigilul silvanal Teodor M. German şi d-na din Poşaga de sus, la sfatul dlui German, mesenii au dăruit suma adunată cu cor. 7.74 la fondul Dr. P. Şpan pentru ajutorarea copiilor de Moţi, aplicaţi la meserii şi tot atunci au dăruit Aurel Micu şi Teodor M. German, câte cor. 1.26; doamna Veronica German, parohul Ioan German şi învăţătorul Octavian German, câte 1 cor.; sau în total cor. 13.26, pentru cari mulţumind, doreşte tinerilor căsătoriţi toate fericirile: Victor Tordăşianu, prezidentul Reuniunii meseriaşilor sibieni. Redacţia noastră n'are decât cuvinte de laudă pentru frumoasa faptă a nuntaşilor Moţi, cari şi-au adus aminte de marele număr al învăţăceilor din munţi, aplicaţi la meserii în Sibiiu. Fie ca pilda lor să aibă cât mai mulţi urmaşi!

Convocare. Membrii despărţământului Panciova al „Asociaţiunii" se învită prin aceasta la adunarea cercuală ordinară, ce se ţine la 21 Decemvrie 1913 c. la $2^1/_2$ ore d. a. în Satul-nou în sala reprezentanţei comunale. Ordinea zilei: 1. Deschiderea şi constituirea adunării. 2. Raportul comitetului. 3. Revizuirea socotelilor şi înscrierea de membri noi. 4. Disertaţiuni. 5. Eventuale propuneri. 6. Alegerea directorului şi a comitetului. 7. Inchiderea adunării. Panciova, în 2 Decemvrie 1913. *Damian Popescu*, director. *Petru Stoica*, notar.

Lemn făcut pe cale măiestrită. Lemnul se scumpeşte tot mai mult, căci şi pădurile se împuţinează tot mai mult. Nu e deci mirare, că unii oameni se gândesc să iscodească materii, cari să-l înlocuească. Aşa se vesteşte, că cineva a reuşit (isbutit) să facă lemn din paie. Mai întâiu taie snopii dealungul cu o maşină. Apoi se pun în paiele tăiate nişte materii, unele şi cleioase, şi totul se ferbe foarte tare şi se apasă totodată. Materialul acesta poate fi format apoi ca nişte beţe, scânduri, blane, bârne, cum vrei. Lemnul acesta măiestrit e mai vârtos ca cel de brad. Se 'nţelege, că s'ar puteà întrebuinţà şi la încălzit, mai ales, că are o putere de încălzire mai mare şi produce foarte puţin fum. Nu ni se spune însă, cât ar costà lemnul acesta măiestrit.

La fondul casei împreunate cu hală de vânzare administrat de „Societatea meseriaşilor români din Blaj", au întrat următoarele contribuiri benevole: Dr. Teodor Mihali, prezid. club. part., Trupa teatrală Antonescu câte 10 cor.; George Pop, director de finanţă în penziune Lugoj, 2 cor.; Alexandru Onaciu, jude de curie Pesta, Vasile Harşan adv. Sibiiu, Ioan Mihălţan, gen. auditor Sibiiu, Dr. Ioan Pop de Hidiş, medic Orăştie, Ioan de Preda, adv. Sibiiu, Enea Bota, din prilejul numirii de viceprotopop la Ludoş şi N. Şerban, diregător în Sarasău câte 1 cor.

La întâlnirea de 10 ani dela absolvarea liceului din Blaj: Alexandru Maxim, preot în Giugustreni, Dr. I. Roman, notar la judecătoria din Şercaia, Ioan Duma, preot în Petroşeni câte 2 cor.; Gavril Hintea, preot Şermăşel, Aurel Esca, funcţionar la „Alibna" Sibiiu, Ariton Peculea, preot Slimnic, Dr. Victor Pralea, adv. Făgăraş, Ioan Mărginean preot Ţapu, I. Darvaş, funcţionar la consistorul din Arad, Romul Stoica, preot Vişag, Dr. Mihail Moldovan, adv. Ludoş, Nicolae Muntean, preot Cricău, Nicolae Gârbea, preot Barul-mare, Dr. Andreiu Macaveiu adv. Gherla şi Dr. Alexandru Rusu, prof. teol. Blaj, toţi câte 1 cor. — Pentru contribuiri mulţumeşte G. Precup, prezident.

Evanghelia după Marcu ţigăneşte. In Germania au tradus evanghelia după Marcu în limba ţigănească. Cărticica costă 10 bani de-ai nostri. Traducerea s'a făcut pentru Ţiganii din Germania, aşa că s'au întrebuinţat pe ici colea şi vorbe nemţeşti. E ştiut că Ţiganii au în limba lor foarte multe vorbe străine împrumutate dela popoarăle, în mijlocul cărora trăiesc.

Un pod peste Dunăre, între România şi Serbia, e vorba să se construiască în curând. Dupăcum se dă cu socoteala, podul se va face în apropiere de Gruia cu o prelungire a liniei până la Craiova. Asta încă e o dovadă despre strângerea legăturilor între România şi Serbia.

ECONOMIE

Ce să lucrăm în timpul iernii?

Iată o întrebare, la care trebue să ne cugetăm şi să chibzuim, cum am puteà folosì timpul de peste iarnă, ca să nu-l perdem în nelucrare şi prin aceasta, să ajungem pe căile cari duc la ruină.

„Timpul e bani“ şi „Cine perde timp, perde bani“. Aceasta să ne fie călăuza de gândire la folosirea timpului.

Relele de cari suferim noi Românii sunt cam de multe feluri şi toate ne pun pedeci şi ne stânjinesc în lucrările de înaintare spre bine. Nelucrarea sau perderea de timp, încă e un rău, care atrage după sine şi alte rele, care de care mai hâdoase. Urmarea este, că pe mulţi dintre noi, dar mai cu seamă pe plugarii dela sate, îi duc în prăpastie. Vedem răul, dar nu căutăm a-l delătură şi mai bucuros ne însoţim cu el şi ne facem fraţi de cruce.

Nici când nu se perde atâta timp în nelucrare, ca iarna. „Destul am lucrat toată vara. Destul am trudit şi ostenit asudând în arşiţa soarelui; acum să mai şi odihnim, că doar de aceea e iarnă. Apoi, acum în vremea asta, nici n'ai ce să lucrì.“

Aceia, cari astfel vorbesc, de bună seamă, că n'au în socotinţă buna rânduială, pe care a întocmit-o Dumnezeu încă dela facerea lumii şi nu ţin în seamă porunca a patra: „Şase zile să lucrăm şi numai în a şeptea să odihnim şi să ne rugăm. Ziua să lucrăm şi noaptea să odihnim.“

Nelucrarea de ziua e soră bună cu lenea şi lenea e mama boalelor şi a tot felul de răutăţi. „Aceia ce e rugina pentru fer, aceia e nelucrarea pentru om“.

Omul fără de lucru, nu ştie cum să omoare timpul. Fumează mai mult şi se păgubeşte. Il apucă urâtul, e posomorît, îl muncesc gândurile şi grijile de multe feluri şi ca să scape de toate acestea, neştiind altfel cum să-şi ajute, pleacă în vecini. Aci se adună mai mulţi şi în poveşti fără de nici un rost pierd timpul în nelucrare. La unul nu-i place de popa, la altul nu-i vine la socoteală învăţătorul, ba că notarul le-a luat prea multă dare şi că primarul nu face dreptate. Când ajunge vorba despre cutare om din sat, care îşi chiverniseşte averea bine şi cu pricepere, să auzi: „Acela ştie ce ştie, umblă cu lucru necurat, că numai aşa a putut să se îmbogăţească“. Tot verzi şi uscate şi nimic de folos.

Până aici tot ar mai fi un rând şi-o samă. Mai rău fac aceia, cari cearcă să omoare timpul cu petrecerea prin crâjme. Rachiul strică sănătatea, tâmpeşte mintea, prădează averea şi-l duce pe om în calea perzării. Omul ameţit de beutură nu mai ştie ce face. Incepe la ceartă, din ceartă se urmează la bătae, ba chiar şi la omor, ori alte fapte mârşave. Acestea sunt împreunate apoi cu judecăţi şi cheltueli mari şi în urmă cu pedepse. Câte familii nu s'au nefericit şi câţi copii nu rămân pe uliţi, fără sprijin şi fără ajutor. Relele acestea sunt tot numai urmări ale timpului perdut în nelucrare.

Cu totul altcum se întâmplă, când omul e cuprins cu lucrul. Lucrarea ne înveseleşte, ne face mai vioi şi ne dă nădejdi de mai bine. Ea ne aduce câştig şi îndestulare.

Să căutăm dar, a folosì timpul iernii în lucrări cât mai folositoare pentru noi şi familiile noastre. „Ce poţi face azi, nu lăsà pe mâne“. Plugarul harnic nu amână lucrările sale, de azi pe mâne, ci le săvârşeşte totdeauna la timp şi cu pricepere. „Roagă-te şi lucrează şi nimic nu-ţi va lipsì“.

In Dumineci şi sărbători să cercetăm biserica, să ne rugăm şi să urmăm învăţăturile cele bune ale preoţilor.

Să ne câştigăm foi şi cărţi bune, din cari să ne luminăm mintea şi să scoatem învăţături folositoare pentru viaţă.

In serile cele lungi să cetim noi şi să punem şi pe copii să cetească şi să ne povestească, cele învăţate în şcoală.

Ingrijirea vitelor să ne fie lucru de toate zilele. Adăpostirea uneltelor economice, tăiatul lemnelor şi curăţenia prin curte sunt lucruri, pe cari nu trebue să le dăm uitării.

Când îngădue vremea, cărăm gunoiu putred pe fânaţe şi-l risipim. La vii şi arături ducem gunoiul mai păios.

Adunăm cu sârguinţă cuiburile de omizi şi curăţim pomii de muşchi şi uscături. Tot acum e timpul potrivit pentru facerea gropilor pe sama altoilor, ce avem să-i sădim în primăvară.

Să îngrijim pentru trasul vinurilor de pe drojdii, care lucru să se întâmple la timp şi în bună rânduială, atunci când vinul e deplin limpede.

Uneltele economice, pe cari plugarul poate singur să le dreagă, să nu le lasă până când are lipsă de ele. Acum e timpul să facă răstele, cuie la scări şi la greble, coade la sape şi multe altele. Uneltele şi maşinile, pe cari economul nu le poate singur repară să le ducă la măestri ca în primăvară să le aibă toate gata şi la îndemână.

Tot acum în timpul iernii, se aleg seminţele pentru sămânatul de primăvara şi se adună zăpadă în jurul pomilor, ca să se întârzie înflorirea.

Curăţirea livezilor şi fânaţelor de muşinoaie, pietri, mărăcini, e neapărat de lipsă să se facă în timpul iernii. Tot asemenea e de lipsă a se face acum şi destuparea brezdelor pentru scurgerea apei.

Economii harnici, cari au bucate mai multe, să nu uite ale vânturà, înainte de ce ar începe să se înflorească.

Acestea şi altele ar fi lucrările de săvârşit în timpul iernii. Sătenii nostri, să caute a le înfăptuì pe toate acestea şi vor scăpà de multe neajunsuri rele.

Ariciul.

O cunosc până şi copìii pe această mică lighioană ţepoasă. De obiceiu stă ascuns ziua şi nu se plimbă decât noaptea când nu-l supără nimeni. La câmp, unde liniştea e mai mare, el ese şi ziua ca să mai caute de ale mâncărei. Il vedem atunci mergând încetinel pe picioarele-i subţiri şi cu trupul îmbrăcat în mantaua lui de spini. Când te vede, se opreşte cu ochii ţintă la tine. Dacă nu mişti din loc, el îşi caută de drum, umblând cu nasul pe lângă pământ şi căutând ceva râme ori gândaci de ronţăit. Dar dacă te-a văzut că mişti, pleacă repede capul în jos şi e gata să se facă ghem, lucru ce se şi întâmplă deabinelea dacă te duci spre el.

Duşmanii lui cei mai răi sunt vulpele, cânii şi oamenii... — mai ales băieţii. Dar la toţi le ţine piept cu îmbrăcămintea lui ghimpoasă. Vai de cânele care încearcă să-l strângă în colţi; se alege cu gura şi limba potricalită de nenumăraţii lui spini.

Aşa cum îl vedeţi, ariciul e un animal foarte folositor pentru oameni şi de aceia rău fac băeţii că-l năcăjesc şi chiar îl aruncă uneori în apă, unde se îneacă pentrucă nu ştie să înoate. Folosul ce-l aduce el, este că mănâncă tot felul de gândaci şi vermi, cari strică copacii şi sămănăturile. Pe şoarecii de câmp îi vânează cu multă sârguinţă, urmărindu-i până la cuibul lor. Mai stârpeşte apoi tot felul de lăcuste, care rod frunzele şi nici greerii nu scapă de el. Fie gândacul cum o fi, bun ori rău la gust, veninos ori neveninos, ariciului îi place. Mănâncă deasemenea şopârlele, precum şi şerpii. Şi când e vorba de şerpi, apoi nu alege; oricare o fi, pentru dânsul e bun. Ariciul duce cu *vipera* (năpârca) un războiu de moarte, din care el iese întotdeauna biruitor. Cu toate că vipera e un şearpe veninos, ariciul nu are nici o frică de dânsa. Adeseori, în timpul luptei, vipera izbuteşte să muşte pe ariciu de vre-un picior şi să-i deà venin în rana făcută de dinţii ei. Dar ariciului nu-i pasă de venin, ci îşi caută înainte de treabă făcând să trosnească oasele viperei între dinţii lui mărunţi şi ascuţiţi.

In privinţa asta ariciul este un animal nemai pomenit. Invăţaţii, văzând că el nu moare când îl muşcă vipera, au căutat să vadă dacă n'ar puteà să-l omoare cu alte otrăvuri. Ei au văzut că ariciul nu se poate otrăvì cu una cu două. I-au dat pe rând, o mulţime de feluri de otrăvuri, fără ca el să simtă măcar durere de cap. Mai ales nu-i fac rău otrăvurile ce se capătă dela gândacii otrăvicioşi. Aşa de pildă, cu toţii ştim că pe frunzele *frasinului* trăesc vara nişte gândaci verzi, ce miroase rău şi cărora li se zice *cantaridă*. Ei au în trupul lor o otravă foarte tare, pe care învăţaţii ştiu s'o scoată din gândacii uscaţi. Dacă un om ar luà, cu voie ori fără voie, un strop cât se poate de mic din această otravă, el ar murì foarte repede. Nu e tot aşa cu ariciul. Ca să-l putem omorî pe el cu cantaridă, trebuie să-i dăm atâta otravă cât ar trebuì ca să omorîm douăzeci de oameni.

Ce preţios este acest dar pentru ariciu şi chiar pentru om. El n'are nevoe să alerge ca să caute o hrană aleasă, cum fac alte animale; dânsul mânâncă tot ce-i cade în palmă. De aceea e şi domol la mers. Pentru oameni e preţios fiindcă, putând mâncà orice găseşte, el ne scapă de toate animalele cele mai urâcioase şi mai stricătoare pentru câmp şi grădină.

De aceea să nu omorîţi aricii, ba nici să nu-i năcăjiţi, dacă vă ese în cale, ci să-i priviţi ca pe cei mai buni prietini, cari nu fac niciodată rău, ci totdeauna bine.

D. Călugăreanu

Spre ştire.

Toţi abonaţii sunt rugaţi, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreşit **numărul de pe faşia,** sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privinţe, atât când e vorba de bani, cât şi la altfel de publicaţii ce ni se trimit. Iar abonaţii cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Călindarul Poporului pe 1914

a apărut și s'a început expedarea

La călindar se află adause și niște **mape mari** și frumoase, unde se arată **toate țările balcanice,** apoi **tot pământul locuit de Români** și **cvadrilaterul** ocupat de România. Aceste mape se dau **în forma unui tablou (icoană) mare,** care singur face atâta cât un călindar.

Afară de aceea aducem și **fotografia lui Vlaicu,** tipărită pe hârtie fină, în **formă de icoană.** Cu totul sunt peste 100 de chipuri.

De aceea nimenea să nu-și cumpere călindar, până când nu va fi văzut pe acesta, care, — ca și în anii trecuți, — va fi cel mai bogat în cuprins, dar totodată și cel mai ieftin.

„Călindarul Poporului" spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — *cum va fi vremea în anul 1914,* după călindarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbaților noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre poporale, despre gimnazii, seminarii, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebue să se afle într'un călindar cum se cade, se poate numì felul cum sunt aranjate **târgurile de țară după luni și după comune** unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri și **târgurile de vite, oi, cai etc.** *Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călindar românesc, decât în „Călindarul Poporului".*

Ca ceva nou cuprinde „Călindarul Poporului" o cronologie națională, adecă toate faptele și întâmplările mai mari, prin cari a trecut neamul românesc **dela începutul Istoriei Românilor până azi.**

Mai sunt în Călindar vr'o 30 de articoli mai mari și mai mici, apoi poezii, glume, vorbe înțelepte, poezii poporale etc.

Ca și în anul trecut, așa și acum, **Calendarul Poporului aduce cele mai frumoase și mai interesante chipuri:** Vlaicu și cu aeroplanul lui, Chendi, Iosif, apoi **mape** și **descrierea țărilor,** pe unde s'a purtat războiul balcanic, familia regală a României, a Rusiei, ministrii României, toate chipurile celorce au încheiat pacea la București, generalii și tot felul de soldați din armata română, apoi vederi de prin toate orașele cuprinse de România, adecă din Silistra, Dobrici, Turtucaia etc. etc. Cu totul sunt la **60 de chipuri** numai asupra celor petrecute în România, Bulgaria, Turcia, Grecia, Serbia, Muntenegru etc. Afară de acestea mai sunt și **alte multe chipuri.** Cumpărați numai acest călindar și atunci vă veți convinge, că el se face tot mai bun din an în an. Insoțiți-vă mai mulți și ne scrieți pe o carte poștală: Câte bucăți să vă trimitem când va fi gata?

Prețul unui exemplar e **40 bani,** iar pentru trimiterea **pe poștă 5 bani deosebit.**

Cine comandă cel puțin **20 exemplare** și le plătește înainte cu câte **40 bani** bucata, mai **capătă două călindare pe deasupra** și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Aceia care cumpără **25—50 exemplare** le capătă cu **28 bani,** dela **50 bucăți în sus** cu **24 bani** unul, dar **trebuie să plătească și posta** la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. **Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă,** adecă să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta.

•

Pentru revânzători.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foii Poporului". La acei **revânzători,** cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească dupăce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plătirea după vânzare, dăm călindarul: **cu 28 bani acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelora cari comandă mai puțin de 50 bucăți.** Ei au însă **a plăti și posta,** fiindcă pachetul se trimite neplătit.

•

Intr'un pachet de 5 chilo încă 30 bucăți. Pentru pachete de 1 chilo până la 5 chilo costă posta **72 bani.** (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călindarele se plătesc numai la scoaterea dela poștă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

•

Toți ceice comandă călindare, sunt rugați a cetì bine aceste condiții de vânzare. Indeosebi ne adresăm acelora, cari comandă câte 4—5 călindare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela poștă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult posta. Din cauza asta, ceice comandă numai 4—5 bucăți, să trimită banii **totdeauna** înainte.

Poșta Redacției și a Administrației.

Săracă Transilvania. Am cetit cu plăcere poezia trimisă, dar nu o putem publica.

Săsciori. Nu se caută un crâșmar tinăr și fără copii, ci din contră, o pereche tinără fără copii, *își caută* un astfel de loc. De ce nu cetiți mai cu atenție cele scrise?

Egreș. Acelaș răspuns.

Timofteiu Crețu, Celic. Ceeace dorești D-Ta nu avem.

Abonatul 7483. Cartea stuparilor săteni de R. Simu costă 80 bani și o poți primi după trimiterea banilor.

Spalato. O cărticică pontru crai la Crăciun costă 30 bani cu trimiterea pe poștă. Banii se pot trimite în mărci postale.

Abonat 7878, West-Hartleopool, Anglia. Scrisoarea D-Tale am trimis-o la persoana dorită.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

24 Noemvrie: Bichiș-Ciaba, Chișineu, Cianadul sârbesc și nemțesc.

25 Noemvrie: Apold (com. Târnava-mare).

27 Noemvrie: Dej, Sereda-Murășului.

28 Noemvrie: Uzon.

29 Noemvrie: Pojon.

30 Noemvrie: Biziod, Gheorghio-Sân-Miclăuș, Oradea-mare, Sân-Miclăuș, Șeica-mare, Zam.

1 Decemvrie: Feldioara (com. Brașovului).

2 Decemvrie: Făget.

4 Decemvrie: Alba-Iulia, Baia-de-Criș, Baroșsebeș, Paraid, Rodna-veche.

Editura și tiparul **"Tipografia Poporului„.**
Redactor resp.: **Nicolae Bratu.**

Săpun bun pentru rufe bune!

Pentru bunele D-V. albituri (rufe), scumpele lepedeauă (ciarciafuri), dantelele fine și chindisiturile: folosiți la spălat un săpun, **curat și bun.** Convingeți-Vă, care săpun e într'adevăr bun și care Vă oferează avantagiile cele mai bune. Vă rog, cumpărați în interesul D-V. propriu **„Săpunul Schcht",** care este cel mai bun dintre toate săpunurile. Nimic nu e mai stricăcios în economia unei case decât a spăla rufele cu un săpun ordinar. Folosiți totdeauna **„Săpunul Schcht",** care în urma bunătății și spornicelii sale enorme, este și cel mai ieftin săpun.

Spălați numai cu Săpunul Schicht!

Rufele vor deveni de două ori atât de durabile ca mai înainte și la aparență vor fi ca nouă. **„Săpunul Schcht"** are menirea nu numai a depărta din rufe toate murdăriile ci și conservează totodată țăsăturile, le dă colorilor luciu nou și le reîmprospetează, iar la rufele de lână le împedecă contragerea și smulgerea pâzlei. El să disoalvă deplin și în apă rece și să spală cu el cu ușurință. Să fim cu băgare de samă la numele **Schcht** și la marca **Cerbul** pe cari trebue să le poarte fiecare bucată de săpun.

Preţul bucatelor

In SIBIIU la 2 Decemvrie st. n.

Grâu	Cor.	17.20	până	18,80	de hectolitru
Săcară		—.—		—.—	„ „
Orz	„	8,80	„	10,—	„ „
Ovăs	„	4,40	„	5,60	„ „
Cucuruz	„	9,20	„	11,50	„ „
Cartofi	„	4,—	„	5,—	„ „
Fasole	„	18,—	„	20,—	„ „
Făină Nr. 8	„	35 20	„	35,20	la 100 chilo
„ „ 4	„	34,40	„	34,40	„ „
„ „ 5	„	33,80	„	33,80	„ „ „
Slănină	„	160,—	„	164,—	„ „ „
Unsoare de porc	„	160,—	„	164,—	„ „ „
Său brut	„	56,—	„	64,—	„ „ „
Său de lumini	„	84,—	„	88,—	„ „ „
Său de lumini todit	„	104,—	„	104,—	„ „ „
Săpun	„	66,—	„	70,—	„ „ „
Făn	„	5,—	„	6,40	„ „ „
Lemne de foc neplutite		9,50	„	10,10	la met. cub
„ „ „ plutite		8 20	„	8,70	„ „ „
Spirt rafinat	Cor.	2,12	„	2,12	„ „ „
Spirt ordinar	„	2,20	„	2,28	„ „ „
Carne de vită pentru supă	Cor.	1,—	până	1,72	la chlo,
„ „ „ „ friptură	„	1,60	„	1,80	„ „
„ „ viţel	„	—.72	„	1,60	„ „
„ „ porc	„	1,20	„	1,60	„ „
Ouă 10 bucăţi	„	—,80	„	1,—	„ „
Un pătrar de miel	„	—,—	„	—.—	„ „
Carne de cal	„	—.80	„	1,20	„

Preţul banilor în 3 Decemvrie. n

		cumpărat:	vându
Galbeni	Cor	11,30	11,40
100 Lei, hârtie	„	93,40	93 90
100 Lei, argint		90,—	93,40
Lire turceşti, aur		21,40	21,65
1 funt şterlingi englezeşti		23,88	24.13
100 marce, aur		117,35	117 85
100 „ hârtie		117,35	117,85
Napoleon		18,98	19.11
100 Ruble ruseşti, hârtie		253,75	254,50
100 „ „ argint		242,—	245,—

Loc deschis.

Din Budapesta. Cine are orice afacere în Budapesta să-i scrie dlui **L. Olariu**, funcţionar în ministeriu. D-sa a deschis în Budapesta un birou de informaţii pentru Românii din provincie ca să-i scape din mânile agenţilor jipuitori.

Cine vrea să-şi cumpere motoare bune, ori vre-o moară, ori alte maşini să-i ceară sfatul dlui Olariu. Cine are ceva de vânzare, cine are lipsă de un împrumut ieftin, cine are orice altă afacere în Budapesta, să-i scrie dlui Olariu, căci va fi îndreptat spre bine şi va primì deslușiri corecte.

La dorinţă trimite gratuit planuri de mori, cataloage de motoare şi alte maşini. Adresa: *L. Olariu*, Budapesta, II., Margitkörut 11.

*

Idealul damelor este de a dispune de o frumoasă coloare a feţii şi de un palid teint aristocratic, cari sunt semnele unei adevărate frumseţi. Fără sbârceli, fără bubuliţe, fără roşeaţă; pielea sănătoasă şi curată, aceasta este ţinta şi rezultatul la care se poate ajunge prin întrebuinţarea Crèmei Simon, Poudre şi Savon Simon. Pretindeţi-o sub marca adevărată.

*

Un sfat bun. Un cetitor de ziare a observat, că prognosele institutului meteorologic şi ale lui „Metor“, despre schimbarea timpului sunt diferite. Aşa profeţia şi săptămâna trecută, unul pentru timp ploios, altul pentru timp friguros. Dar ori cum ar fi, totuşi de ger suntem pentru un oarecare timp încă scutiţi. De aceea se recomandă spre folosire Bomboanele-Pemete ale lui Réthy, cari numai acele sunt adevărate, cari poartă pe fiecare carton numele producentului Béla Réthy.

Publicaţiune.

Comuna **Hóföld** (Fofeldea) **esarândează** prin licitaţiune publică, **Duminecă în 14 Decemvrie 1913**, la 11 ore a. m., în cancelaria comunală **Ospătăria** sa comunală de sub Nr. casei 75 pe anii 1914—1919.

Preţul strigărei e 800 cor. şi vadiul 10 %. Condiţile de licitaţie stau espuse în orele oficioase la cancelaria comunală.

Ospătăria constă în parter din 1 odaie cu 1 culină şi 2 pivniţe, iar în etaj din 3 odăi şi 1 culină.

Hóföld, în 20 Noemvrie 1913.

Primăria comunală.

Toma Sava, primariu — **Aureliu Milea**, notar comunal.

Vânzare de casă.

Din mână liberă să vinde prin licitaţie căsile din Sibiiu de sub Nr. 17 strada Schützengasse, constătătoare din 4 odăi si supraedificate, edificiu nou, locuinţă comodă aproape de Erlenpark, Luni în **15 Decemvrie a. c.** la 3 ore p. m. în cancelaria advocaţială **Dr. Adolf Hirsch**, în Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 5.

1452

Taie lemne

cu maşina, ieftin şi bine, **Ilie Varvariu**, Răşinari Nr. 885, unde să se adreseze oamenii din această comună. Iar Sibienii să se adreseze în prăvălia fabricei, de maşini Török în Sibiiu, Poarta Cisnădiei. 1413

Un preparat din uleu de peşte ideal

este la tot cazul şi rămâne, vrednica de laudă

Emulsiunea-Uleul de peşte alui Scott

care există de 40 ani şi care prin compoziţiunea sa constătătoare din uleul cel mai fin de peşte, este pregătită după experienţele scoţiane în picături mici şi prin aceasta devine uşoară de mistuit şi din partea organismelor mai slăbuţe, aşa încât fiecare parte singulară din această bogată şi nutritoare stofă să mistue deplin şi cu uşurinţă. Se mai reprezintă şi prin aceea, că smântânta Emulsiunii lui Scott este dulce şi gustoasă, ceeace prin aceasta să face plăcută la luat atât din partea copiilor cât şi din partea persoanelor mai înaintate în etate.

Numai trebuie să fie adevărata Emulsiune alui Scott.

Preţul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimiţându-se 50 fil. în mărci postale la adresa SCOTT&BOWNE, G. m. b. H., Wien, VII şi pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimite prin o farmacie un pachet de probă gratuit. 1309

Un tinăr meseriaş

în etate de 26 ani, bine făcut şi sănătos, statură de mijloce, caută pentru **căsătorie** o fată sau văduvă, etatea şi zestrea nu hotăreşte. Dar să cere să fie bună econoamă, sănătoasă şi să aibă şi ea ceva zestre. Eu am o avere frumoasă şi meserie bună. În oraşul unde sunt, de meseria mea alt meseriaş nu este. Am casa proprie şi nu şed cu părinţii la olaltă.

Ofertele să se trimită pe adresa **„O. Z. V“**, postrestante, **Zám.**

1431

O curte

de vânzare, se află la o poziţie foarte bună; în **Ocna-Sibiului, Str. Lungă.** Doritorii să se adreseze la **Ioan Oprişor, Ocna-Sibiului Str. Morţilor Nr. 2.** 1428

Advocatul

Dr. Ioan Muţiu

şi-a deschis cancelaria advocaţială în **SIBIIU — NAGYSZEBEN** Srtada Urezului Nr. 29.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“ unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea din toate ţările şi din toate cercurile sociale, atât inteligenţă cât şi popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii şi alte instituţiuni, cum şi anunţarea a tot felul de mărfuri şi articli ce trebuesc persoanelor singuratice sau în familie. — Informaţii asupra preţului inseratelor se dau cu plăcere la

Administraţia „FOII POPORULUI“

1064

Cine foloseşte zilnic şi consecvent Odol, întrebuinţează după a noastră cunoştinţă de azi, cel mai bun mijloc pentru dinţi şi gură.

Preţul: sticlămare K 2·— „ mică „ 1·20

Aviz.

O tulumbă în stare bună, să află **de vânzare** la „Reuniunea pompierilor voluntari“ din Sălişte (Szelistye, Szeben m.).

Comanda Reuniunii pompierilor voluntari. 1434

„ARDELEANA“

institut de credit şi economii în Orăştie

Primeşte depuneri spre fructificare cu 5, 5½ şi 6%

după mărimea sumei, terminul de abzicere şi după natura depunerei

Darea de interese după depuneri o plăteşte institutul

1447 **Direcţiunea.**

Pastă de dinţi **KALODONT** apă de gură

1044

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti şi spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui şi D-Ta la răspândirea şi lăţirea foii noastre, ar e altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Spre atenţiune.

In comuna **Ibişdorful-săsăsc** (Szászivánfalva), comitatul Târnaveimari, 6 chilometri depărtare de oraşul Mediaş, comunicaţie foarte bună, locuitori maioritate Români, să află **o moşie de vânzare**, de 12 jug. şi **o curte cu casă.** Tot acolo să mai află **o curte cu crâşmă** de **arândat** pe mai mulţi ani. Dorinţa ar fi ca după pauinţă să ajungă în mână românească. Doritorii să se adreseze la **Mihailă Cuciu** învăţător în Ibişdorfu-Săsăsc (Szásziván falva) ultima postă Mediaş (Medgyes), comitatul Târnavei-mari (Nagyküküllőmegye). 1414

Ca morar

doresc a ocupa un loc potrivit. Mă pricep la orice fel de motoare. Adresa respectivului morar se poate afla la administraţia „Foii Poporului“. Pentru răspuns a se adauge o marcă de 10 bani. 1421

Un tinăr român

în etate de 27 ani, doreşte cunoştinţa unei **tinere române** din familie bună şi bine crescută, până la etatea de 25 ani, **pentru a se căsători.** Tinărul e anteprenor de păduri şi doreşte după căsătorie a-şi desface un comerciu. De aceea să recere ca respectiva să aibă unele cunoştinţe de lipsă pentru a purta o astfel afacere şi să dispună şi de ceva avere. Ofertele sunt a să trimite la administraţia „Foaia Poporului“, de unde apoi să vor trimite respectivului tinăr.

1432

Beutură escelentă şi cu gust bun care produce sânge. — Recomandă de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescenţă. Infiinţează producerea sângelui, întărind muschi şi nervii, dă apetit fără a aves ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinţi.

Preţul unei sticle mari Cor. 3·50, una mică Cor. 2·—. Se capătă în toate apotecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiiu.

Lemne de fag

pentru foc prima

în blane neplutite pe vagon (10 000 chilograme greutate) cu cor. 200.—
1 stângin (blane de 1 m. lungi) „ 40.—
1 stângin blane de 1 m. lungi) tăiate şi crepate „ 44.—
1 stângin lemne de stejar în blane aduse acasă „ 30.—

Butuci din lemne de foc moale în vagoane sau în mic, recomadă cu toată stima

Eduard Zimmermann

Sibiiu, Strada Gării (Bahngasse) 4

Telefon Nr. 230.

1430

Loc de crâşmar

caută o păreche tinără, fără copii; asupra condiţiilor ne vom înţelege după învoială. Scrisorile sunt a se trimite la administraţia foii, de unde se vor preda persoanei respective.

1409

Păşunat de oi

cam vreo 150 jug. bine încărcate cu iarbă sunt de **arândat pe timpul de iarnă.** Pe locul acela sunt şi cam **30 care de fân,** şi dacă le-ar cumpăra cineva momentan, i-aş da locul pentru păşune grati; până la sfirşitul lui Martie 1914. Tot aceasta moşie e şi **de vânzare** şi constă toată din **190 jug. catastrale.** Locul să află în **Hiria (cercul Maros-Ujvár).** Interesaţii să se adreseze la **Romulus Muntean** în **Alba-Iulia (Gyulafehérvár).** 1427

Cele mai frumoase

Ilustrate

Vederi din Sibiiu, Porturi naţionale, ilustrate artistice şi pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine şi mai moderne, în diferite calităţi şi colori moderne se află, cu preţuri ieftine, la Librăria dela

Foaia Poporului

Sibiiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.

Probaţi numai odată şi vă veţi convinge.

Cărbuni

pentru foc din lemn de nuc

din Lupen

de folosit mai cu samă pentu **lăcătuşi** şi **fierari** precum şi pentru încălzirea locuinţelor, recomandă cu toată stima

Eduard Zimmermann

Sibiiu, Strada Gării (Bahngasse 14

Telefon Nr. 230.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbaţi

SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de toamnă şi iarnă în mare asortiment.

Noutăţile

sosite chiar acum, **pentru haine de bărbaţi stofe engleseşti, franţuzeşti** şi **indigene,** din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: **Sacko, Jaquete** şi **haine de salon,** cu preţuri foarte moderate.

Deosebită atenţiune merită noutăţile de stofe pentru **pardisiuri** şi **„Raglan“,** cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecţionate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atenţiune a On. domni preoţi şi teologi absolvenţi. — **În cazuri de urgenţă confecţionez un rând complet de haine în timp de 24 ore.** — Uniforme pentru voluntari, cum şi tot felul de articli de uniformă, după prescripţie croitura cea mai nouă.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIŞTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Sălişte primeşte

depuneri spre fructificare cu 5 şi 5½%

după mărimea sumei şi terminul de abzicere. Darea de interese o plăteşte institutul. :::::::

1123 Direcţiunea

Ocazie potrivită.

Din cauza altei intreprinderi **închiriez lucrătoarea** potrivită pentru diferite meserii: tâmplari, rotari, ferari, tinicheri, lăcătuşi etc., ce se află la o poziţie bună în Sibiiu. Informaţii se dau la administraţia „Foaia Poporului“ în Sibiiu. 1429

Moşie de arândat.

Pe Câmpie se află de dat în arândă o moşie în mărime de 200 jug. catastrale, loc de sămănaţ, păşi rîturi excelente. Informaţii mai deaproape şi adresa se poate afla la administraţia foii noastre. 1448

Atenţiune!

50,000 părechi de ghete

4 părechi de ghete numai cor. 8·—

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plăţile, am fost încredinţat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub preţul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghete cu şinoare, pentru domni şi 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoşată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai cor. 8·—. Trimitere per rambursă

A. GELB, Export de ghete

Krakau Nr. 40

Schimbul e admis sau banii retour.

Atenţiune!

Neguţătoria de cârnaţi şi cărnuri afumate, existentă de 35 de ani, **K. KREMER, SIBIIU, strada Urezului Nr. 4,** îşi recomandă stimaţilor şi iubiţilor săi muşterii depozitul său bogat asortat de cârnăţărie, precum

Şuncă suprafină de Praga în suluri, cârnaţi originali de Tirol (sătesti), cârnaţi pregătiţi din carne grasă de Krakau şi Brunsvic, câlmoi (cârnaţi) calitate fină, **slănină prima de Cluj,** afumată şi papricată, **slănină fină de delicatesă de Dobriţin, cârnaţi de fript** afumaţi şi neafumaţi, pe chilogram şi bucată

In fiecare Marţi şi Vineri **cârtaboşi de sânge şi de ficat,** în calitate fină

Specialitate: Şuncă recunoscută de cea mai bună şi gustoasă, în stare feartă sau crudă.

Salamă prima, proaspătă, produs din acest an.

Şuncă şi diferite cârnaţuri fine garnisite fin şi cu gust decorate pentru ospeţe, botezuri şi alte ocaziuni.

Pentru binevoitorul sprijin se roagă cu stimă

Văduva KARL KREMER

SIBIIU, Srada Urezului Nr. 4

Viţă americană altoită

precum şi viţă americană pentru altoit, s. & tără rădăcini, în diferite varietăţi furnizează renumita şi de mulţi ani recunoscută ca cea mai de încredere pepinieră.

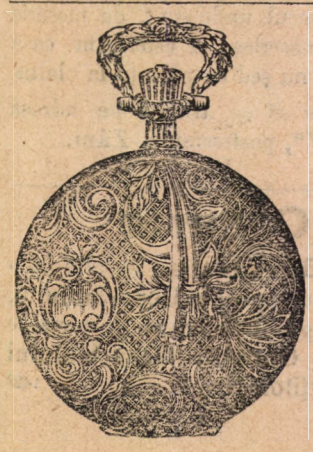

Fr. Caspari

Mediaş - Medgyes (Nagyküküllő vm.)

Serviciu conştiinţios. = Soiuri garantate.

☞ *Catalogul se trimite la cerere gratis şi franco.* În catalog sunt publicate mai multe scrisori de mulţumire primite din toate părţile ţării, astfel că înainte de a face comanda, oric ne poate cere informaţiuni în scris sau verbal dela dnii proprietari cari mi-au trimis acele scrisori şi se pot convinge astfel de absoluta încredere ce o pot avea în firma de mai sus. 1314

Pentru a cruţà bani

este de lipsă a dispune de un **orologiu bun.** Noi ne permitem prin aceasta a răspândi oroloagele noastre remontoir

„Weltall Watch“ 1445

cari sunt astfel pregătite, încât corespund pe minută.

Acestea sunt **adevărate oroloage anker,** cu umbletul de 36 de ore şi cu garanţie de 3 ani şi sunt **lucii şi minunate în eleganţă.**

Ele sunt bogat aurite şi prezentă întocmai ca şi oroloagele de aur.

Preţul Cor. 8.— 2 oroloage Cor. 14.60

Porto 54 bani.

Noi expedăm aceste oroloage pe lângă rambursă, fără orice plată înainte. Risipeala de bani e eschisă! La caz, că orologiul nu corespunde întru toate dorinţei cumpărătorului, să retrimit banii.

Fabrica de oroloage: **Weltall Watch**

Chaux-de-Fonds (Schweiz) Nr. 1219.

e cel mai bun

călcâiu de gumi

Reprezentanță pentru Sibiiu și împrejurime 1395

A. Henrich & W. Müller, Sibiiu

Binecunoscutele **resturi** de Moravia

Rochii de dame din Loden

sunt ieftine și se află în cea mai bună calitate numai la firma

I. Ingrowitzer Webwarenerzeugung

JOSEF MASIK

în INGROWITZ, Mähren (Austria).

Aceste stofe de lână (Loden) sunt o *marfă minunată pentru revânzări*, de oarece sunt foarte iubite de dame. — Cereți oferte. 1232

Corespondență germană

In loc de cor. 12.—

numai Coroane **5·—**

15.000 părechi de ghete cu băeri, conform desemnului de sus, tot din piele bună și talpă tare bătută cu cuie, cari au fost comandate pentru a se trimite în Balcani dar au rămas înapoi din cauza războiului. De aceea acum sunt silit a le vinde părechea sub prețul ce mă costă, adecă **numai** cu **cor. 5·—** Se pot căpăta pentru domni și dame în toate mărimile. **Trimitere cu rambursă.**

Exporthaus „Perfekt"

Vien, VII., Neustiftgasse 137/55

Câștigul cel mai mare eventual un milion marce	**Anunț de noroc**	Câștigurile sunt garantate de stat

Prima tragere 18 Dec.

Invitare de participare la

Șanzele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebue să se câștige sigur 1211

13 milioane 731.000 marce.

In urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătățit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toate câștigurile s'au urcat cam cu 40 procente față de mai nainte, prin ceeace aceasta loterie are cele mai bune șanze de câștig.

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600,000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la

un milion de marce.

Celelalte câștiguri mai mari pot fi eventual de:

900,000	marce	305,000	marce
890,000	„	303,000	„
880,000	„	302,000	„
870,000	„	301,000	„
860,000	„	300,000	„
850,000	„	200,000	„
840,000	„	100,000	„
830,000	„	90,000	„
820,000	„	80,000	„
810,000	„	70,000	„

precum și multe câștiguri de câte 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 marce etc.

In total loteria conține 100.000 de lozuri, din cari 56.028 de numeri — **adecă mai mult ca jumătate** — în decursul celor 7 trageri trebue să fie trase.

Prețurile oficioase a lozurilor de clasa primă sunt: 1310

Loz întreg	Loz de jum.	Sfert de loz
10 M. 12 K	5 M. 6.—K	2·50 M. 3—K

Planul oficios de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și consemnare a câștigurilor, îl trimit la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficioasă a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub centrala statului. Comande rog acuma sau cel târziu până la

18 Decemvrie n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg (Nr. 953).

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg (Nr. 953)

Trimete-mi .....

Loz întreg à 10 marce (12·— K)
„ de jumătate „ 5 „ (6·— „)
„ „ un sfert „ 2·50 „ (3·— „)

Adresa: .....

.....

Prețul aici alăturat cu mandat — Trimiteți cu rambursă (Ce ani dorit, să se tăeargă)

Depozit bogat sortat! 1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană

Sibiiu, Bachgasse Nr. 3—5,

își recomandă fabricatele lor precum: **tălpi pentru opinci** din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupons și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite cualități.

Mai departe se află în **depozitul fabricei un mare asortiment în**

Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbați și copii.
Brandsohlkipsen și diferite **bucăți de tălpi căzute.**
Piei de vacă de vachs, lucii sau și în pregăteala lor
Pittlinguri de vachs, „ „ „ „ „ „
Kipse de vachs, „ „ „ „ „ „
Piei de vițăl de vachs, „ „ „ „ „ „

Piei crepate de vachs, Boxpittlinge, Mastboxe, Roxcalf, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. **Piei de oaie** în fărbi diverse. **Căptușeli de oaie.** Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcâie de gumă.

Difevite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide! **Fabricate proprii!**

Serviciu coulant exact!

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania"

asociație cu garanție limitată în Sibiiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de 707

asigurări pe viață în cele mai culante condițiI de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantagii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.

Asigurări mixte cu solvirea secondiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transsylvaniei", sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață		K 5.458,689·43
Pagube de incendiu		„ 5.456,645·67
In total a fost la Transsylvania la 31 Dec. 1912	asig. pe viață	„ 11.740,710·—
	asig. de foc	„ 133.667,241·—
Capital de fondare și rezerve		„ 2.603,400·—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori), cari au legături bune la orașe și în provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Prima negustătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

Fabrică de lichеruri și ferbătorie de rachiuri

Mare negustătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune

SIBIIU, Pivnița „Mönchhof"

SPECIALITĂȚI:
Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

MOBILE

lucrate solid și conștiențios ...

333 se pot comanda la

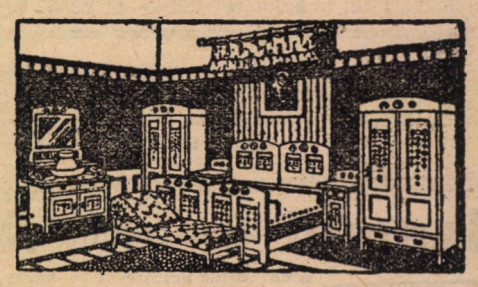
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

= Telefon Nr. 47 =
cu legătură în com. întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

500.000 de pași

poate umbla cu așa o pereche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparez orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare. 330

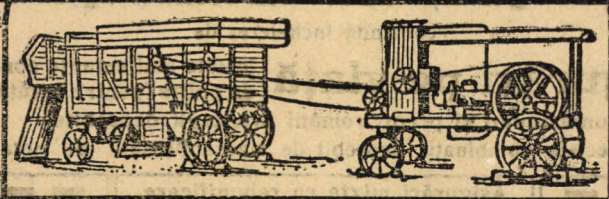
GEORGE LIMPEDE

SIBIIU

Piața Brânzei Nr. 9

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Tot felul de uleiuri și curele

Motoare de uleiu brut originale șvediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și uleiu brut pentru garnituri de t. ierat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulire a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit. 1371

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslușiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

—— **Corespondență românească.** ——

Tot soiul de articoli tehnici

„Compagnie Generale Transatlantique"

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare repezi

Havre—Newyork și Canada

preste **Basel** (Elveția) și **Paris** 1195

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15 Telefon: József 10—37

Carte nouă:

ANECDOTE

cu un adaus: „Insemnări autobiografice"

de

Teodor V. Borza

1150

Variatul și bogatul cuprins al acestei broșuri e următorul:

În loc de prefață
Din viața preotului Teodor V. Borza, autobiografie
Rîs căscat
O predică frumoasă
Reamintire din anul 1842
Sasul și Românul
Șolerul la Milenîu (1897)
Popa săsesc și predica
Sasul și boii
Un voinic cu alt voinic
Șolerul la vânat
Sasul curagios
Cula merge la pețit
Cula iarăși la pețite
Un toast, ținut la adunarea despărțământului Asociațiunei la Mediaș, în 28 August 1898
Un mire cinstit în coteț
Țiganul cinstit
Țiganul vânător
Țiganul husar
Nădragii Țiganului
Sasul păcurar
Țiganul cărturar — Păscălerul
Ingropăciunea Vaivodului
O predică pe un vârf de salcă
Un toast
La Sângiorz, gratulare d-lui protopop Georgiu Simu
Un pețitor surd
O nuntă țigănească

Se poate procura cu prețul de 80 bani, trimiși înainte, dela Librăria „Foii Poporului" în Sibiiu, precum și dela autor în Boarta (Mihályfalva) u. p. Șelcua mare (Nagyselyk)

Balsamul apotecarului **A. Thierry**

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept, **moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei.** Are efect excelent la aprindere de gât, răgușeală și la boale de gâtlej, friguri, îndeosebi sgârciuri în stomac și colică. Vindecă boalele genitale și hemoroide, curăță rărunchii și întărește apetitul și mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților gălnoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură, încetează mirosul provenit din gu a sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orbanț, bășici provenite din ferbințeli, buboaie, buburuze, **răni provenite din arsură, membre degerate,** sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, îndeosebi când bântue epidemii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la: 1072

A. Thierry, apotecă la Îngerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch 12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5·

La comande mai mari e prețul mult mai leftin!

Singura veritabilă 1072

Alfile-Centifolia a lui **Thierry**

împiedecă și oprește înveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea laptelui, împotriva împetririi peptului, la orbanț, inflamație de picioare sau de os, răni, picioare umflate și la **mâncarea osului**; apoi la răniri de sabie, împunsături, împușcături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înlăturarea din corp a obiectelor străine, ca: sticla, țanduri, pietriș, alice, spini etc., la tot felul de umflături răni, carbunc, chiar și la cancer (rac); la negei pe mâni sau la picioare, bășici, răni la picioare, **răni de arsuri,** la slăbire provenită din zăcut mult, bășici de sânge, curgeri de urechi etc. etc. **2 cutii costă K 3·60,** pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török József în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la droguerile: **Thalmayer și Seitz, Erezii Hochmeister și Frații Radanovits** în Budapesta. Unde nu e deposit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la Îngerul păzitor în **PREGRADA** (lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

Istoria unui ofițer.

Domnul de Robotard, fost ofițer de cavalerie, suferea de mai mult timp de stomac și intestine. Boala lui se agravase prin nenorociri particulare cari îi cauzaseră mari întristări. El avea mișcări nervoase ca convulsiunile. Suspinele și lacrămile îi veneau fără voe. Era într'adevăr într'o stare penibilă. Incercase băi, calmante, fer, fără nici-un succes. Cine-va l a sfătuit să ia Cărbunele de Belloc. La început n'a vrut. de 6arece coloarea neagră a cărbunelui îi erà nesuferită. Dar într'o zi pe când sufereà la stomac de o crisă extrem de violentă a luat o linguriță de Cărbune de Belloc.

DI DE ROBOTARD

„Fui foarte mirat, zice el, de a nu găsi în această substanță nici un gust neplăcut. Luai apoi îndată două alte linguriță pe care le înghiții ușor; dar mirarea mea fù și mai mare când, după câteva minute, mă calmasem și mă simțeam foarte bine, așa cum de mult nu mai simțisem. Continuai a întrebuința Cărbunele de Belloc. Durerile de stomac nu mai reveniră, digestiunile mele se îndeplineau ușor și sănătatea mea nu întârzie a se rastabili complect. Numai Cărbunele de Belloc, datorez vindecarea mea.

Semnat: Max de Robotard, fost căpitan de dragoni.

Nancy, 8 Februarie 1887".

Intrebuințarea Cărbunelui de Belloc, în dosă de 2—3 linguriță după fiecare masă, ajunge în adevăr, pentru a vindecà în câteva zile boalele de stomac chiar și pe cele mai vechi și mai rebele la orice tratament. El produce în stomac o sensațiune plăcută dă poftă de mâncare, grăbește digestiunea și face să dispară con. stipația.

Este suveran contra îngreuerei stomacului după masă, contra migrenelor resultând din reaua digestiune, contra greței, sughițului și tuturor afecțiunilor nervoase ale stomacului și intestinelor.

Mijlocul cel mai simplu de a luà praful de Belloc, este de a-l topì amestecându-l într'un păhar cu apă curată sau zaharată pentru a-l bea apoi după voe, dintr'odată sau de mai multe ori.

Cărbunele de Belloc nu poate face decât bine, niciodată rău, oricare ar fi dosa în care e luat. Se găsește în toate farmaciile și drogeriile. Preparațiunea: Maison Frère, Paris, 19, rue Jacob. — Prețul pentru o sticlă pulvere cor. 2·75, pentru o sticlă pilule cor. 2·25.

S'a încercat a se face imitațiuni ale Cărbunelui de Belloc, dar ele sunt ineficace și nu vindecă fiindcă sunt rău preparate.

Peutru a evità orice eroare, priviți bine dacă eticheta flaconului poartă numele lui Belloc.

P.-S. Persoanele cari nu se pot obicinuì a înghiți praful de Cărbune, pot să-i înlocuiască cu Pastilele de Belloc, luând 2 sau 3 pastile după fiecare masă și orl de câteori au dureri.

Se obțin aceleași efecte salutare și o vindecare tot atât de sigură.

Aceste pastile conțin numai cărbune pur. E destul a le pune în gură unde e e se disolvă singure și a înghiți saliva. 1363

Vinuri minunate!

1272

Din cauza unei mari rezerve de vinuri, se vând prelângă prețuri moderate vinuri garantat naturale din anii 1908, 1910 și 1911 în diferite calități la

Heinrich Rieger

Prăvălie mare de vinuri

SIBIIU, strada Gușteriței Nr. 7

Vânzare în mic și mare

Nu-i reclamă — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame

Mare alegere! Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandei de corp.

Scutit prin lege

Imitaţiunile să urmăresc prin lege

La tusă, răguşeli şi troacnă nu există alt mijloc mai bun de cât veritabile

Bomboanele Menthomol

cari vindecă cu efect repede şi sigur, sunt plăcute la luat, au gust deplin bun, nu vatămă stomacul şi promovează pofta de mâncare.

Preţul unui carton 40 fileri.

De căpătat în toate farmaciile şi drogeriile. — La cumpărare să se observe la numele „Menthomol". — Pe fiecare carton trebue să figureze clicheul celor 4 pitici mai sus alăturaţi.

Fabrica: **A. EGGER şi FIIUL**

Iferant de curte ces. şi reg. WIEN.

Un sfat bun
pentru cine sufere
de stomac!

Intrebuinţează zilnic după mâncare 817

Sarea de stomac

a APOTECARULUI **SCHAUMANN**

sau

pastilele sărate pentru stomac

Acest mijloc de casă să foloseşte peste tot locul mai mult ca de 40 ani, şi anume la **dureri de stomac, îngreunări la mistuire, lipsă de apetit, slăbire şi diabetes.** Medicii il recomandă cu stăruinţă. • Trebue avut grije şi de imitaţiuni, de acea să se ceră anume **SAREA DE STOMAC** a lui SCHAUMANN à K 1·50. Trimitere zilnică cu posta dela 2 cutii în sus prin **singurul producent** JULIUS SCHAUMANN, apotecar, Stockerau bei Wien. •

Se capătă şi în toate apotecele şi drogeriile mai mari.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate ţările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se ofere îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI". ▪▪ Informaţii să dau şi comande să primesc la administraţia „FOII POPORULUI". ▪▪▪▪

500. Coroane • plătesc celuice ar mai căpăta vre-odată durere de dinţi ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinţi a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 1911, Sommergasse 1. In Sibiiu: la farmaciile: în Piaţa mare 10; în Piaţa mică 27; strada Cisnădiei 59; ulita Turnului (Saggasse); ulita Ocnei 2; farmacia Teautsch; Meltzer, str. Gusteriţei şi str. Cisnădiei. In Bistriţa: farmacia lui Herbert. Sebeşul-săsesc: faramcia Lederhilger. Sighişoara: farmacia lui Ligner. 639

• Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinţi a lui Bartilla. Denunţări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit • sticlă cu 5 cor. 80 fil. franco

100.000 oroloage!

Din cauza războiului balcanic sunt silit a pune în vânzare 100.000 de oroloage din argint imitat cu maşinărie Anker-Remont. excelentă aşezată în Rubine, care au fost designate pentru Turcia. pe lângă preţulde batjocură de 3 Cor. bucata 2 buc. Cor. 5 80, 5 buc. Cor. 14·—, 10 buc. Cor. 27·—. Aşadară nimenea să nu întrelasă această ocaziune de a şi comandă acest orologin excelent şi într'adevăr de jumătate cinstit. Comandă numai decât, pentrucă în scurt timp vor fi toate vândute, 3 ani garanţie în scris. Trimite pe lângă rambursă prin

Simon Lustig 1379
Uhrenfabrikslager, Neu Sandez 6/24

„Aruncă-te omul meu"!

Jocul cel mai nou şi voios pentru societăţi.

„Aruncă-te omul meu"

Cu mecanism!

Fiecare jucător îşi aşează **„Aruncăte omul meu"** într'una din găurile aflătoare din scândurile de joc şi trage de sfoară, în urma căreia trebuie să se bage samă, ca **„Aruncă-te omul meu"** să fie aruncat într'una din găurile scândurii, provăzute cu numeri. Cifra dela gaura unde s'a aruncat, să scrie la fiecare jucător ca bune, iar când **„Aruncă-te omul meu"** pică lângă gaură, atunci aceasta să scrie ca greşală. O oarecare dibăcie să recere la jocul acesta, anume să se facă ca găurile să se lovească cu **„Aruncă-te omul meu"** laolaltă ceeace prin aceasta agitează foarte mult jocul, **la care pot luă parte cât de multe persoane** şi cărora în urma aceasta le produce mult haz şi voie bună. — Pentru sările lungi de iarnă noul nostru joc **„Aruncă-te omul meu"** produce în societăţi cea mai frumoasă şi interesantă petrecere. Asemenea pentru reuniuni, cluburi, casine, ospătării, cafenele precum şi pentru familii este de mare interes, fiindcă stârneşte multă voie bună şi încordare. — Acest joc **„Aruncă-te omul meu"** în execuţie foarte fină şi completă împreună cu conducerea necesară costă numai

Cor. 5·50.

Singura vânzătorie cu rambursă prin 1418

M. SWOBODA, Wien, III/2, Hiessgasse 13—348

Escelente vinuri de masă

pe lângă **preţuri moderate** se află la

WILH. JIKELI

SIBIIU, strada Urezului Nr. 7 973

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălţăminte 1338

Vasilie Ban, „La cisma mare roşie" Sibiiu, strada Oanei Nr. 7

pe lângă preţuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu preţuri de reclamă.

Preţuri:

Principiul meu este: Câştig puţin, vânzare mare!

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:

Pentru copii, mărimea	20—25	K 3—4
„ „ „	26—28	„ 4—5
„ „ „	29—34	„ 5—7
„ „ „	35—39	„ 7—9
Păpuci de jumătate pentru dame Chevreaux şi Box sau Kalv		„ 4—14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux şi Box sau Kalv		„ 8—14
Ghete de lucru pentru domni, tari, esecuţie în Kalv sau piele de vichs		„ 7—

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumi sau băieri	K 9·50
„ „ „ bumbi sau Ideal	„ 12—
„ „ „ Kobrak	„ 14—
„ „ „ Osiaria	„ 12—
„ „ „ formă americană	„ 13—
„ „ „ formă americană, cu bumbi şi băieri	„ 16—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	„ 20—

Mare alegere în:

cisme pentru copii şi domni.

Camaşi cu 4, 5, 6, 7, 8 şi 9 cor.

în duminecă şi sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Fabrică de licheruri foarte fine

Înfiinţată la 1878.

Premiată: În Sibiiu cu medalia de aur, Londra cu med. de aur şi crucea de onoare. Bruxela şi Paris cu medalia de aur şi grand prix.

Heinrich Rieger

Sibiiu, strada Gusteriţii Nr. 7

recomandă licherurile sale excelente precum Rum, rachiuri de drojdii, trevere şi :: de prune ca şi ::

1337

ŢUICĂ

veritabilă curată pre lângă preţurile cele :: mai ieftine. ::

HEINRICH RIEGER, strada Gusteriţii Nr. 7.

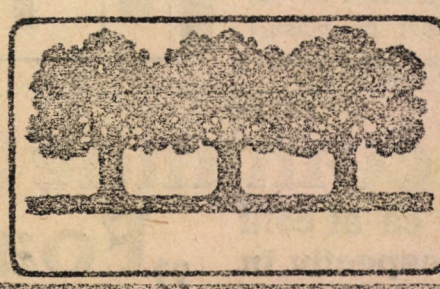
Berea albă şi neagră din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIIU

este foarte bună şi gustoasă!

Această bere e căutată şi se bea cu plăcere de toţi cari o cunosc, atât la oraşe cât şi la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea şi de acolo, că cumpărătorii se o înmulţesc mereu

1394

Nu întrebuinţaţi altă marcă decât

Para cu drot original

prevăzută cu marca de scutit

„TUNGSRAM"

Atenţiune la faşificări!

Vereinigte Glühlampen- und Elektrizitäts-A.-G., Ujpest 4.

NEIGE DE FLEURS e cea mai nouă ştiinţific lucrată

Cremă pentru mâni şi faţă

şi cea mai bună mijlocire igienică a timpului prezent.

Tuba 80 fileri De vânzare în tot loc. **Doza cor. 1·60**

1521

Atelier de curelărie, şelărie şi coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 – **SIBIIU** – Heltauergasse 45

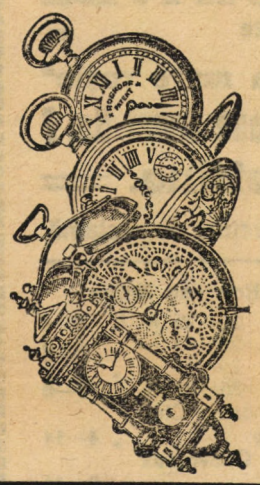
Magazin foarte bogat în articole pentru **căroţat, călărit, vânat, sport** şi **voiaj, poclăzi** şi **procovăţuri, portmonee** şi **bretele solide** şi alte **articole** de **galanterie** cu preţurile cele mai moderate. **Curele** de **maşini, curele** de **cusut** şi **legat, Sky (vârzobi)** permanent în deposit.

Toate articolele din branşele numite şi reparatura lor se execută prompt şi ieftin. — **Liste de preţuri, la cerere, se trimit franco.**

= Comande prin poştă se eectuesc prompt şi conştienţios =

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (ţoluri) de cai şi cofere de călătorie. 62

8 zile de probă

trimit la ori-şi-cine cu rambursă din oroloagele de mai jos (în care timp se pot schimba ori cere banii retur) şi anume:

Orologiu american de nichel	cor.	2·80
„ patent Roskopf	cor.	3·—
„ american Goldin	cor.	3·50
„ de tren Roskopf	cor.	4·—
„ Roskopf cu 2 capace	cor.	4·50
„ lat	cor.	5·—
„ cu 2 capace, imitaţie de argint	cor.	6·—
„ de aur 14 carate	cor.	18·—
„ original Omega	cor.	20·—
„ deşteptător de concurenţă, 12 cm. înalt	cor.	2·—
„ „ marca Junghaus	cor.	3·—
„ „ cu cadran Radium	cor.	4·—
„ „ Radium, cu 2 clopote	cor.	5·—
„ „ „ „ 4 „	cor.	6·—
„ „ cu muzică	cor.	8·—
„ pendulă, 75 cm. înalt	cor.	8·—
„ „ cu sunet de clopot	cor.	10·—
„ „ cu automat de muzică şi batere	cor.	14·—
„ rotund cu deşteptător.	cor.	6·—

Garanţie pe 3 ani în scris. — Trimiterea prin rambursă.

Max Böhnel, = WIEN, IV. = Margarethenstrasse 27/750

1405 Lista de preţuri originală de fabrică se trimite gratis

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188 Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acţii în Sibiiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înfiinţată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania şi Ungaria.

Prezidentul direcţiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al **„Albinei“**
şi prezidentul **„Solidarităţii“**

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca **asigurări contra focului şi asigurări asupra vieţii** în toate combinaţiunile. Mai departe mijloceşte: **asigurări contra spargerilor, contra accidentelor şi contra grindinei.**

Toate aceste asigurări **BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE** le face în condiţiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum şi la agenţii şi bărbaţii de încredere ai societăţii. — Prospecte, tarife şi informaţiuni să dau gratis şi imediat 422

Persoanele cunoscute ca cavizitori buni şi cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societăţii

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informaţiuni gratuite în orice afaceri de asigurare **fără deosebire** că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesaţi să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare

Sibiiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“

ANDREAS PAKSA

turnătorie de metal şi artă

SIBIIU

Str. Margarethen 18

Liferare promptă şi lucru solid! — Preţuri ieftine!

se recomandă pentru esecutarea a tot felul de **greutăţi (măsuri), pumpe** pentru **bere, pipe** pentru **buţi de vin, maşini** pentru **stropirea viilor, clopotele** pentru **vite,** pisăluguri din aramă, **părţi întregitoare** la orice fel de maşini, precum şi tot felul de lucrări, ce se ţin de aceasta branşe.

Uimitor de ieftin!

710 buc. pentru numai cor. 3·75.

Un orologiu aurit minunat precision »Anker« cu umbletul de 36 oare pre lângă garanţă de 3 ani împreună cu lanţ frumos, o cravată de mătasă pentru domni, un ac masiv de cravată, care nu se rupe, 3 bucăţi batiste fine, un inel pentru domni cu peatră scumpă imitată, un spiţ pentru ţigări din spumă de mare imit., o oglindă minunată de buzunar pentru toaletă, un aparat pentru fotografiat la moment, un scobitor de dinţi fin constătător din 4 părţi, broşă pentru dame „Noutate“ o păreche de bumbi de manchete din aut double „Ideal“ cu închizătoare patentată, uu album minunat cu chipurile cele mai frumoase ale universului pentru cari fiecare trebue să aibă interes, un colar minunat pentru dame din mărgele orientale, cari nu se sparg, 20 obiecte fine pentru corespondenţă şi încă 610 obiecte necesare pentru casă, toate laolaltă împreună cu orologiul, care singur valorează banii aceştia, costă numai cor 3·75. Trimiterea se face cu rămbursă prin Export-Haus „LOUVRE“ 1373

F. Windisch, Krakau Nr. M/28

nuretreCefimNB. on

Renume universal

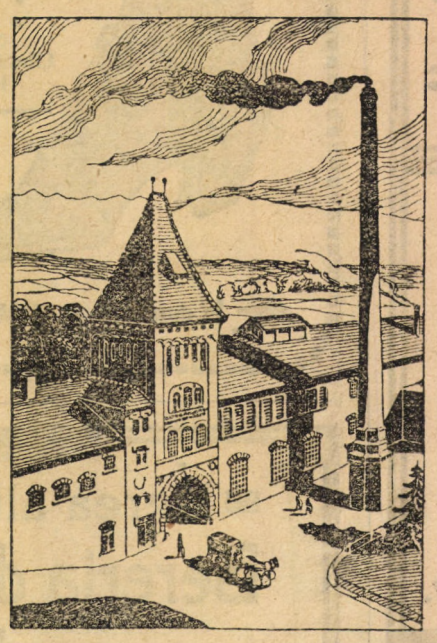

are ciasul de buzunar marca **„Sirena“, 14 cor. aur american double, anker-remontoir** ce merge 36 de oare. **Prin cumpărarea întregei producţeri** din aceste ciasuri, mă aflu singur în poziţie a putea oferi pentru preţul grozav de ieftin de **4 cor. 90 bani** acest cias, care posede un mehanism prima elveţian, astfel că nici un se poate deosebi de un cias de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani. 1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăţi 9 cor. 50 bani. Mai departe oferez un cias Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare cias se alătură **în cinste** un lanţ elegant aurit. Nu e nici un risic. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin 1085

S. KOHANE, export de ciasuri

Krakau. Sebastiangasse Nr. 15.

Hagerbräu

FRAŢII HAGER

= Bererie în Sibiiu =

recomandă **escelentele** şi durabilele

Beri pentru export

Bere albă Lager

şi

Bere Bock

Serviciu cu preţuri moderate!!!

Hagerbräu 1078

La comande dela orice firme, despre care ai aflat din Foaie, **să aminteşti**

totdeauna, că ai cetit inseratul respectiv în „Foaia Poporului“ ca astfel să fii servit bine, grabnic şi ieftin

„Tipografia Poporului“, Sibiiu.